

Ἰππίας μείζων ἢ περὶ τοῦ καλοῦ, ἀνατρεπτικός τοῦ Πλάτωνος

www.physics.ntua.gr/mourmouras/greats/platon/

[281]

{Σωκράτης} Ἰππίας ὁ καλὸς τε καὶ σοφός· ὡς διὰ χρόνου ἡμῖν κατήρας εἰς τὰς Ἀθήνας.

{Ἰππίας} Οὐ γὰρ σχολή, ὦ Σώκρατες. ἢ γὰρ Ἥλις ὅταν τι δέηται διαπράξασθαι πρὸς τινα τῶν πόλεων, αἰεὶ ἐπὶ πρῶτον ἐμὲ ἔρχεται τῶν πολιτῶν αἰρουμένη πρεσβευτήν, ἡγουμένη δικαστὴν καὶ ἄγγελον ἰκανώτατον εἶναι τῶν λόγων οἳ ἂν παρὰ τῶν πόλεων ἐκάστων λέγονται. πολλάκις μὲν οὖν καὶ εἰς ἄλλας πόλεις ἐπρέσβευσα, πλεῖστα δὲ καὶ περὶ πλείστων καὶ μεγίστων εἰς τὴν Λακεδαιμόνα· διὸ δὴ, ὁ σὺ ἐρωτᾷς, οὐ θαμίζω εἰς τούσδε τοὺς τόπους.

{Σωκράτης} Τοιοῦτον μέντοι, ὦ Ἰππία, ἔστι τὸ τῆ ἀληθείᾳ σοφόν τε καὶ τέλειον ἄνδρα εἶναι. σὺ γὰρ καὶ ἰδία ἰκανὸς εἶ παρὰ τῶν νέων πολλὰ χρήματα λαμβάνων ἔτι πλείω ὠφελεῖν ὢν λαμβάνεις, καὶ αὖ δημοσίᾳ τὴν σαυτοῦ πόλιν ἰκανὸς εὐεργετεῖν, ὡσπερ χρητὸν μέλλοντα μὴ καταφρονήσεσθαι ἀλλ' εὐδοκίμησιν ἐν τοῖς πολλοῖς. ἀτάρ, ὦ Ἰππία, τί ποτε τὸ αἴτιον ὅτι οἱ παλαιοὶ ἐκεῖνοι, ὧν ὀνόματα μεγάλα λέγεται ἐπὶ σοφία, Πιττακοῦ τε καὶ Βίαντος καὶ τῶν ἀμφὶ τὸν Μιλήσιον Θαλῆν καὶ ἔτι τῶν ὕστερον μέχρι Ἀναξαγόρου, ὡς ἢ πάντες ἢ οἱ πολλοὶ αὐτῶν φαίνονται ἀπεχόμενοι τῶν πολιτικῶν πράξεων;

{Ἰππίας} Τί δ' οἶει, ὦ Σώκρατες, ἄλλο γε ἢ ἀδύνατοι ἦσαν καὶ οὐχ ἰκανοὶ ἐξικνεῖσθαι φρονήσει ἐπ' ἀμφοτέρα, τὰ τε κοινὰ καὶ τὰ ἴδια;

{Σωκράτης} Ἄρ' οὖν πρὸς Διός, ὡσπερ αἱ ἄλλαι τέχναι ἐπιδεδώκασιν καὶ εἰσὶ παρὰ τοὺς νῦν δημιουργοὺς οἱ παλαιοὶ φαῦλοι, οὕτω καὶ τὴν ὑμετέραν τὴν τῶν σοφιστῶν τέχνην ἐπιδεδωκέναι φῶμεν καὶ εἶναι τῶν ἀρχαίων τοὺς περὶ τὴν σοφίαν φαύλους πρὸς ὑμᾶς;

{Ἰππίας} Πάνυ μὲν οὖν ὀρθῶς λέγεις.

{Σωκράτης} Εἰ ἄρα νῦν ἡμῖν, ὦ Ἰππία, ὁ Βίας ἀναβιοίη, [282] γέλωτ' ἂν ὄφλοι πρὸς ὑμᾶς, ὡσπερ καὶ τὸν Δαίδαλόν φασιν οἱ ἀνδριαντοποιοί, νῦν εἰ γενόμενος τοιαῦτ' ἐργάζοιτο οἷα ἦν ἀφ' ὧν τοῦνομ' ἔσχεν, καταγέλαστον ἂν εἶναι.

{Ἰππίας} Ἦ ἔστι μὲν ταῦτα, ὦ Σώκρατες, οὕτως ὡς σὺ λέγεις· εἴωθα μέντοι ἔγωγε τοὺς παλαιούς τε καὶ προτέρους ἡμῶν προτέρους τε καὶ μᾶλλον ἐγκωμιάζειν ἢ τοὺς νῦν, εὐλαβούμενος μὲν φθόνον τῶν ζώντων, φοβούμενος δὲ μῆνιν τῶν τετελευτηκότων.

{Σωκράτης} Καλῶς γε σύ, ὦ Ἰππία, ὀνομάζων τε καὶ διανοούμενος, ὡς ἐμοὶ δοκεῖς. συμμαρτυρῆσαι δέ σοι ἔχω ὅτι ἀληθῆ λέγεις, καὶ τῷ ὄντι ὑμῶν ἐπιδέδωκεν ἡ τέχνη πρὸς τὸ καὶ τὰ δημόσια πράττειν δύνασθαι μετὰ τῶν ἰδίων. Γοργίας τε γὰρ οὗτος ὁ Λεοντῖνος σοφιστῆς δεῦρο ἀφίκετο δημοσίᾳ οἴκοθεν πρεσβεύων, ὡς ἰκανώτατος ὢν Λεοντίνων τὰ κοινὰ πράττειν, καὶ ἔν τε τῷ δήμῳ ἔδοξεν ἄριστα εἰπεῖν, καὶ ἰδία ἐπιδείξεις ποιούμενος καὶ συνῶν τοῖς νέοις χρήματα πολλὰ ἠργάσατο καὶ ἔλαβεν ἐκ τῆσδε τῆς πόλεως· εἰ δὲ βούλει, ὁ ἡμέτερος ἑταῖρος Πρόδικος οὗτος πολλάκις μὲν καὶ ἄλλοτε δημοσίᾳ ἀφίκετο, ἀτάρ τὰ τελευταῖα ἔναγχος ἀφικόμενος δημοσίᾳ ἐκ Κέω λέγων τ' ἐν τῇ βουλῇ πάνυ ἠυδοκίμησεν καὶ ἰδία ἐπιδείξεις ποιούμενος καὶ τοῖς νέοις συνῶν χρήματα ἔλαβεν

θαυμαστά ὄσα. τῶν δὲ παλαιῶν ἐκείνων οὐδεὶς πώποτε ἠξίωσεν ἀργύριον μισθὸν πράξασθαι οὐδ' ἐπιδείξεις ποιήσασθαι ἐν παντοδαποῖς ἀνθρώποις τῆς ἑαυτοῦ σοφίας· οὕτως ἦσαν εὐήθεις καὶ ἐλελήθει αὐτοὺς ἀργύριον ὡς πολλοῦ ἄξιον εἶη. τούτων δ' ἐκάτερος πλέον ἀργύριον ἀπὸ σοφίας εἴργασται ἢ ἄλλος δημιουργὸς ἀφ' ἧστίνος τέχνης· καὶ ἔτι πρότερος τούτων Πρωταγόρας.

{*Ἰππίας*} Οὐδὲν γάρ, ὦ Σώκρατες, οἶσθα τῶν καλῶν περὶ τοῦτο. εἰ γὰρ εἰδείης ὅσον ἀργύριον εἴργασμαι ἐγώ, θαυμάσας ἄν· καὶ τὰ μὲν ἄλλα ἐῶ, ἀφικόμενος δέ ποτε εἰς Σικελίαν, Πρωταγόρου αὐτόθι ἐπιδημοῦντος καὶ εὐδοκιμοῦντος καὶ πρεσβυτέρου ὄντος πολὺ νεώτερος ὢν ἐν ὀλίγῳ χρόνῳ πάνυ πλέον ἢ πενήκοντα καὶ ἑκατὸν μνᾶς ἠργασάμην, καὶ ἐξ ἑνός γε χωρίου πάνυ μικροῦ, Ἴνυκοῦ, πλέον ἢ εἴκοσι μνᾶς· καὶ τοῦτο ἐλθὼν οἴκαδε φέρων τῷ πατρὶ ἔδωκα, ὥστε ἐκεῖνον καὶ τοὺς ἄλλους πολίτας θαυμάζειν τε καὶ ἐκπεπλήχθαι. καὶ σχεδόν τι οἶμαι ἐμὲ πλείω χρήματα εἴργασθαι ἢ ἄλλους σύνδυο οὐστὶνας βούλει τῶν σοφιστῶν.

{*Σωκράτης*} Καλὸν γε, ὦ Ἰππία, λέγεις καὶ μέγα τεκμήριον σοφίας τῆς τε σεαυτοῦ καὶ τῶν νῦν ἀνθρώπων πρὸς τοὺς ἀρχαίους ὅσον διαφέρουσι. τῶν γὰρ προτέρων περὶ Ἀναξαγόρου λέγεται πολλὴ ἀμαθία κατὰ τὸν σὸν λόγον. τούναντίον γὰρ Ἀναξαγόρα φασὶ συμβῆναι ἢ ὑμῖν· [283] καταλειφθέντων γὰρ αὐτῷ πολλῶν χρημάτων καταμελῆσαι καὶ ἀπολέσαι πάντα – οὕτως αὐτὸν ἀνόητα σοφίζεσθαι – λέγουσι δὲ καὶ περὶ ἄλλων τῶν παλαιῶν ἕτερα τοιαῦτα. τοῦτο μὲν οὖν μοι δοκεῖς καλὸν τεκμήριον ἀποφαίνειν περὶ σοφίας τῶν νῦν πρὸς τοὺς προτέρους, καὶ πολλοῖς συνδοκεῖ ὅτι τὸν σοφὸν αὐτὸν αὐτῷ μάλιστα δεῖ σοφὸν εἶναι· τούτου δ' ὄρος ἐστὶν ἄρα, ὅς ἂν πλεῖστον ἀργύριον ἐργάσθαι. καὶ ταῦτα μὲν ἱκανῶς ἐχέτω· τότε δέ μοι εἶπέ, σὺ αὐτὸς πόθεν πλεῖστον ἀργύριον ἠργάσω τῶν πόλεων εἰς ἃς ἀφικνῆ; ἢ δῆλον ὅτι ἐκ Λακεδαιμόνος, οἵπερ καὶ πλειστάκις ἀφῖξαι;

{*Ἰππίας*} Οὐ μὰ τὸν Δία, ὦ Σώκρατες.

{*Σωκράτης*} Πῶς φῆς; ἀλλ' ἐλάχιστον;

{*Ἰππίας*} Οὐδὲν μὲν οὖν τὸ παράπαν πώποτε.

{*Σωκράτης*} Τέρας λέγεις καὶ θαυμαστόν, ὦ Ἰππία. καὶ μοι εἶπέ· πότερον ἢ σοφία ἢ σὴ οὐχ οἶα τοὺς συνόντας αὐτῇ καὶ μανθάνοντας εἰς ἀρετὴν βελτίους ποιεῖν;

{*Ἰππίας*} Καὶ πολὺ γε, ὦ Σώκρατες.

{*Σωκράτης*} Ἀλλὰ τοὺς μὲν Ἴνυκίνων ὑεῖς οἴός τε ἦσθα ἀμείνους ποιῆσαι, τοὺς δὲ Σπαρτιατῶν ἠδυνάτεις;

{*Ἰππίας*} Πολλοῦ γε δέω.

{*Σωκράτης*} Ἀλλὰ δῆτα Σικελιῶται μὲν ἐπιθυμοῦσιν ἀμείνους γίγνεσθαι, Λακεδαιμόνιοι δ' οὐ;

{*Ἰππίας*} Πάντως γέ που, ὦ Σώκρατες, καὶ Λακεδαιμόνιοι.

{*Σωκράτης*} Ἄρ' οὖν χρημάτων ἐνδεία ἔφευγον τὴν σὴν ὁμίλιαν;

{*Ἰππίας*} Οὐ δῆτα, ἐπεὶ ἱκανὰ αὐτοῖς ἐστίν.

{Σωκράτης} Τί δῆτ' ἂν εἶη ὅτι ἐπιθυμοῦντες καὶ ἔχοντες χρήματα, καὶ σοῦ δυναμένου τὰ μέγιστα αὐτοὺς ὠφελεῖν, οὐ πλήρη σε ἀργυρίου ἀπέπεμψαν; ἀλλ' ἐκεῖνο, μὴ Λακεδαιμόνιοι σοῦ βέλτιον ἂν παιδεύσειαν τοὺς αὐτῶν παῖδας; ἢ τοῦτο φῶμεν οὕτω, καὶ σὺ συγχωρεῖς;

{Ἰππίας} Οὐδ' ὀπωστιοῦν.

{Σωκράτης} Πότερον οὖν τοὺς νέους οὐχ οἷός τ' ἦσθα πείθειν ἐν Λακεδαίμονι ὡς σοὶ συνόντες πλέον ἂν εἰς ἀρετὴν ἐπιδιδοῖεν ἢ τοῖς ἑαυτῶν, ἢ τοὺς ἐκείνων πατέρας ἡδυνάτεις πείθειν ὅτι σοὶ χρὴ παραδιδόναί μᾶλλον ἢ αὐτοὺς ἐπιμελεῖσθαι, εἴπερ τι τῶν ὑέων κήδονται; οὐ γάρ που ἐφθόνουν γε τοῖς ἑαυτῶν παισὶν ὡς βελτίστοις γενέσθαι.

{Ἰππίας} Οὐκ οἶμαι ἔγωγε φθονεῖν.

{Σωκράτης} Ἀλλὰ μὴν εὐνομός γ' ἢ Λακεδαιμόνων.

{Ἰππίας} Πῶς γὰρ οὐ;

[284]

{Σωκράτης} Ἐν δέ γε ταῖς εὐνόμοις πόλεσιν τιμιώτατον ἢ ἀρετὴ.

{Ἰππίας} Πάνυ γε.

{Σωκράτης} Σὺ δὲ ταύτην παραδιδόναί ἄλλω κάλλιστ' ἀνθρώπων ἐπίστασαι.

{Ἰππίας} Καὶ πολὺ γε, ὦ Σώκρατες.

{Σωκράτης} Ὁ οὖν κάλλιστ' ἐπιστάμενος ἵππικὴν παραδιδόναί ἄρ' οὐκ ἂν ἐν Θετταλίᾳ τῆς Ἑλλάδος μάλιστα τιμῶτο καὶ πλεῖστα χρήματα λαμβάνοι, καὶ ἄλλοθι ὅπου τοῦτο σπουδάζοιτο;

{Ἰππίας} Εἰκός γε.

{Σωκράτης} Ὁ δὲ δυνάμενος παραδιδόναί τὰ πλείστου ἄξια μαθήματα εἰς ἀρετὴν οὐκ ἐν Λακεδαίμονι μάλιστα τιμῆσεται καὶ πλεῖστα ἐργάσεται χρήματα, ἂν βούληται, καὶ ἐν ἄλλῃ πόλει ἢ τις τῶν Ἑλληνίδων εὐνομεῖται; ἀλλ' ἐν Σικελίᾳ, ὦ ἑταῖρε, οἷε μᾶλλον καὶ ἐν Ἴνυκῶ; ταῦτα πειθώμεθα, ὦ Ἰππία; ἐὰν γὰρ σὺ κελεύης, πειστέον.

{Ἰππίας} Οὐ γὰρ πάτριον, ὦ Σώκρατες, Λακεδαιμονίοις κινεῖν τοὺς νόμους, οὐδὲ παρὰ τὰ εἰωθότα παιδεύειν τοὺς ὑεῖς.

{Σωκράτης} Πῶς λέγεις; Λακεδαιμονίοις οὐ πάτριον ὀρθῶς πράττειν ἀλλ' ἐξαμαρτάνειν;

{Ἰππίας} Οὐκ ἂν φαίην ἔγωγε, ὦ Σώκρατες.

{Σωκράτης} Οὐκοῦν ὀρθῶς ἂν πράττειεν βέλτιον ἀλλὰ μὴ χεῖρον παιδεύοντες τοὺς νέους;

{Ἰππίας} Ὀρθῶς· ἀλλὰ ξενικὴν παιδευσὶν οὐ νόμιμον αὐτοῖς παιδεύειν, ἐπεὶ εὔ ἴσθι, εἴπερ τις ἄλλος ἐκεῖθεν χρήματα ἔλαβεν πώποτε ἐπὶ παιδεύσει, καὶ ἐμὲ ἂν λαβεῖν πολὺ μάλιστα – χάρουσι γοῦν ἀκούοντες ἐμοῦ καὶ ἐπαινοῦσιν – ἀλλ', ὃ λέγω, οὐ νόμος.

{Σωκράτης} Νόμον δὲ λέγεις, ὦ Ἰππία, βλάβην πόλεως εἶναι ἢ ὠφελίαν;

{Ἰππίας} Τίθεται μὲν οἶμαι ὠφελίας ἔνεκα, ἐνίοτε δὲ καὶ βλάπτει, ἐὰν κακῶς τεθῆ ὁ νόμος.

{Σωκράτης} Τί δέ; οὐχ ὡς ἀγαθὸν μέγιστον πόλει τίθενται τὸν νόμον οἱ τιθέμενοι; καὶ ἄνευ τούτου μετὰ εὐνομίας ἀδύνατον οἰκεῖν;

{Ἰππίας} Ἀληθῆ λέγεις.

{Σωκράτης} Ὅταν ἄρα ἀγαθοῦ ἀμάρτωσιν οἱ ἐπιχειροῦντες τοὺς νόμους τιθέναι, νομίμου τε καὶ νόμου ἡμαρτήκασιν· ἢ πῶς λέγεις;

{Ἰππίας} Τῷ μὲν ἀκριβεῖ λόγῳ, ὦ Σώκρατες, οὕτως ἔχει· οὐ μέντοι εἰώθασιν ἄνθρωποι ὀνομάζειν οὕτω.

{Σωκράτης} Πότερον, ὦ Ἰππία, οἱ εἰδότες ἢ οἱ μὴ εἰδότες;

{Ἰππίας} Οἱ πολλοί.

{Σωκράτης} Εἰσὶν δ' οὗτοι οἱ εἰδότες τάληθές, οἱ πολλοί;

{Ἰππίας} Οὐ δῆτα.

{Σωκράτης} Ἀλλὰ μὴν που οἱ γ' εἰδότες τὸ ὠφελιμώτερον τοῦ ἀνωφελεστέρου νομιμώτερον ἡγοῦνται τῇ ἀληθείᾳ πᾶσιν ἀνθρώποις· ἢ οὐ συγχωρεῖς;

{Ἰππίας} Naί, συγχωρῶ, ὅτι γε τῇ ἀληθείᾳ.

{Σωκράτης} Οὐκοῦν ἔστιν τε καὶ ἔχει οὕτως ὡς οἱ εἰδότες ἡγοῦνται;

{Ἰππίας} Πάνυ γε.

{Σωκράτης} Ἔστι δέ γε Λακεδαιμονίοις, ὡς σὺ φῆς, [285] ὠφελιμώτερον τὴν ὑπὸ σοῦ παιδευσιν, ξενικὴν οὕσαν, παιδεύεσθαι μᾶλλον ἢ τὴν ἐπιχωρίαν.

{Ἰππίας} Καὶ ἀληθῆ γε λέγω.

{Σωκράτης} Καὶ γὰρ ὅτι τὰ ὠφελιμώτερα νομιμώτερά ἐστι, καὶ τοῦτο λέγεις, ὦ Ἰππία;

{Ἰππίας} Εἶπον γάρ.

{Σωκράτης} Κατὰ τὸν σὸν ἄρα λόγον τοῖς Λακεδαιμονίων ὑέσιν ὑπὸ Ἰππίου παιδεύεσθαι νομιμώτερόν ἐστιν, ὑπὸ δὲ τῶν πατέρων ἀνομώτερον, εὔπερ τῷ ὄντι ὑπὸ σοῦ πλείω ὠφεληθήσονται.

{Ἰππίας} Ἀλλὰ μὴν ὠφεληθήσονται, ὦ Σώκρατες.

{Σωκράτης} Παρανομοῦσιν ἄρα Λακεδαιμόνιοι οὐ διδόντες σοι χρυσίον καὶ ἐπιτρέποντες τοὺς αὐτῶν ὑεῖς.

{Ἰππίας} Συγχωρῶ ταῦτα· δοκεῖς γάρ μοι τὸν λόγον πρὸς ἐμοῦ λέγειν, καὶ οὐδέν με δεῖ αὐτῷ ἐναντιοῦσθαι.

{Σωκράτης} Παρανόμους μὲν δὴ, ὦ ἑταῖρε, τοὺς Λάκωνας εὐρίσκομεν, καὶ ταῦτ' εἰς τὰ μέγιστα, τοὺς νομιμωτάτους δοκοῦντας εἶναι. ἐπαινοῦσι δὲ δὴ σε πρὸς θεῶν, ὦ Ἰππία, καὶ χαίρουσιν ἀκούοντες ποῖα; ἢ δῆλον δὴ ὅτι ἐκεῖνα ἃ σὺ κάλλιστα ἐπίστασαι, τὰ περὶ τὰ ἄστρα τε καὶ τὰ οὐράνια πάθη;

{Ἰππίας} Οὐδ' ὅπωςτιοῦν· ταῦτά γε οὐδ' ἀνέχονται.

{Σωκράτης} Ἀλλὰ περὶ γεωμετρίας τι χαίρουσιν ἀκούοντες;

{Ἰππίας} Οὐδαμῶς, ἐπεὶ οὐδ' ἀριθμεῖν ἐκείνων γε, ὡς ἔπος εἶπεῖν, πολλοὶ ἐπίστανται.

{Σωκράτης} Πολλοῦ ἄρα δέουσιν περὶ γε λογισμῶν ἀνέχεσθαί σου ἐπιδεικνυμένου.

{Ἰππίας} Πολλοῦ μέντοι νῆ Δία.

{Σωκράτης} Ἀλλὰ διῆτα ἐκεῖνα ἃ σὺ ἀκριβέστατα ἐπίστασαι ἀνθρώπων διαιρεῖν, περὶ τε γραμμάτων δυνάμεως καὶ συλλαβῶν καὶ ῥυθμῶν καὶ ἀρμονιῶν;

{Ἰππίας} Ποίῳν, ὠγαθέ, ἀρμονιῶν καὶ γραμμάτων;

{Σωκράτης} Ἀλλὰ τί μὴν ἐστὶν ἃ ἠδέως σου ἀκροῶνται καὶ ἐπαινοῦσιν; αὐτὸς μοι εἶπέ, ἐπειδὴ ἐγὼ οὐχ εὐρίσκω.

{Ἰππίας} Περὶ τῶν γενῶν, ὧ Σώκρατες, τῶν τε ἡρώων καὶ τῶν ἀνθρώπων, καὶ τῶν κατοικήσεων, ὡς τὸ ἀρχαῖον ἐκτίσθησαν αἱ πόλεις, καὶ συλλήβδην πάσης τῆς ἀρχαιολογίας ἠδιστα ἀκροῶνται, ὡστ' ἐγὼ γε δι' αὐτοὺς ἠνάγκασμαι ἐκμεμαθηκέναι τε καὶ ἐκμεμελετηκέναι πάντα τὰ τοιαῦτα.

{Σωκράτης} Ναὶ μὰ Δί', ὧ Ἰππία, ἠτύχηκας γε ὅτι Λακεδαιμόνιοι οὐ χαίρουσιν ἂν τις αὐτοῖς ἀπὸ Σόλωνος τοὺς ἄρχοντας τοὺς ἡμετέρους καταλέγη· εἰ δὲ μή, πράγματ' ἂν εἶχες ἐκμανθάνων.

{Ἰππίας} Πόθεν, ὧ Σώκρατες; ἅπαξ ἀκούσας πεντήκοντα ὀνόματα ἀπομνημονεύσω.

{Σωκράτης} Ἀληθῆ λέγεις, ἀλλ' ἐγὼ οὐκ ἐνενόησα ὅτι τὸ μνημονικὸν ἔχεις· ὡστ' ἐννοῶ ὅτι εἰκότως σοι χαίρουσιν [286] οἱ Λακεδαιμόνιοι ἅτε πολλὰ εἰδότες, καὶ χρῶνται ὡσπερ ταῖς πρεσβύτισιν οἱ παῖδες πρὸς τὸ ἠδέως μυθολογεῖσθαι.

{Ἰππίας} Καὶ ναὶ μὰ Δί', ὧ Σώκρατες, περὶ γε ἐπιτηδευμάτων καλῶν καὶ ἔναγχος αὐτόθι ἠυδοκίμησα διεξιῶν ἃ χρὴ τὸν νέον ἐπιτηδεύειν. ἔστι γάρ μοι περὶ αὐτῶν παγκάλως λόγος συγκείμενος, καὶ ἄλλως εὖ διακείμενος καὶ τοῖς ὀνόμασι· πρόσχημα δὲ μοί ἐστι καὶ ἀρχὴ τοιάδε τις τοῦ λόγου. ἐπειδὴ ἡ Τροία ἦλω, λέγει ὁ λόγος ὅτι Νεοπτόλεμος Νέστορα ἔροιτο ποῖα ἐστὶ καλὰ ἐπιτηδεύματα, ἃ ἂν τις ἐπιτηδεύσας νέος ὦν εὐδοκιμώτατος γένοιτο· μετὰ ταῦτα δὴ λέγων ἐστὶν ὁ Νέστωρ καὶ ὑποτιθέμενος αὐτῷ πάμπολλα νόμιμα καὶ πάγκαλα. τοῦτον δὴ καὶ ἐκεῖ ἐπεδειξάμην καὶ ἐνθάδε μέλλω ἐπιδεικνύειν εἰς τρίτην ἡμέραν, ἐν τῷ Φειδοστράτου διδασκαλείῳ, καὶ ἄλλα πολλὰ καὶ ἄξια ἀκοῆς· ἐδεήθη γάρ μοι Εὐδικὸς ὁ Ἀπημάντου. ἀλλ' ὅπως παρέση καὶ αὐτὸς καὶ ἄλλους ἄξιους, οἵτινες ἱκανοὶ ἀκούσαντες κρῖναι τὰ λεγόμενα.

{Σωκράτης} Ἀλλὰ ταῦτ' ἔσται, ἂν θεὸς θέλη, ὧ Ἰππία. νυνὶ μέντοι βραχὺ τί μοι περὶ αὐτοῦ ἀπόκριται· καὶ γὰρ με εἰς καλὸν ὑπέμνησας. ἔναγχος γάρ τις, ὧ ἄριστε, εἰς ἀπορίαν με κατέβαλεν ἐν λόγοις τισὶ τὰ μὲν ψέγοντα ὡς αἰσχρά, τὰ δ' ἐπαινοῦντα ὡς καλά, οὕτω πως ἐρόμενος καὶ μάλα ὑβριστικῶς· «Πόθεν δέ μοι σύ,» ἔφη, «ὧ Σώκρατες, οἴσθα ὅποια καλὰ καὶ αἰσχρά; ἐπεὶ φέρε, ἔχεις ἂν εἶπεῖν τί ἐστὶ τὸ καλόν;» καὶ ἐγὼ διὰ τὴν ἐμὴν φαυλότητα ἠπορούμην τε καὶ οὐκ εἶχον αὐτῷ κατὰ τρόπον ἀποκρίνασθαι· ἀπιὼν οὖν ἐκ τῆς συνουσίας ἐμαυτῷ τε ὠργιζόμεν καὶ ὠνειδίζον, καὶ ἠπέιλουν, ὅποτε πρῶτον ὑμῶν τῶν σοφῶν ἐντύχοιμι, ἀκούσας καὶ μαθὼν καὶ ἐκμελετήσας ἰέναι πάλιν ἐπὶ τὸν ἐρωτήσαντα, ἀναμαχοῦμενος τὸν λόγον. νῦν οὖν, ὧ λέγω, εἰς καλὸν ἦκεις, καὶ με δίδαξον ἱκανῶς αὐτὸ τὸ καλὸν ὅτι ἐστί, καὶ πειρῶ μοι ὅτι μάλιστα ἀκριβῶς εἶπεῖν ἀποκρινόμενος,

μὴ ἐξελεγχθεὶς τὸ δεύτερον αὐθις γέλωτα ὄφλω. οἴσθα γὰρ δήπου σαφῶς, καὶ σμικρὸν που τοῦτ' ἂν εἶη μάθημα ὧν σὺ τῶν πολλῶν ἐπίστασαι.

{Ἰππίας} Σμικρὸν μέντοι νῆ Δί', ὧ Σώκρατες, καὶ οὐδενὸς ἄξιον, ὡς ἔπος εἶπεῖν.

{Σωκράτης} Ῥαδίως ἄρα μαθήσομαι καὶ οὐδεὶς με ἐξελέγξει ἔτι.

{Ἰππίας} Οὐδεὶς μέντοι· φαῦλον γὰρ ἂν εἶη τὸ ἐμὸν πρᾶγμα [287] καὶ ἰδιωτικόν.

{Σωκράτης} Εὖ γε νῆ τὴν Ἥραν λέγεις, ὧ Ἰππία, εἰ χειρωσόμεθα τὸν ἄνδρα. ἀτὰρ μὴ τι κωλύω μιμούμενος ἐγὼ ἐκεῖνον, ἐὰν σοῦ ἀποκρινομένου ἀντιλαμβάνωμαι τῶν λόγων, ἵνα ὅτι μάλιστα με ἐκμελετήσης; σχεδὸν γὰρ τι ἔμπειρός εἰμι τῶν ἀντιλήψεων. εἰ οὖν μὴ τί σοι διαφέρει, βούλομαι ἀντιλαμβάνεσθαι, ἵν' ἐρρωμενέστερον μάθω.

{Ἰππίας} Ἄλλ' ἀντιλαμβάνου. καὶ γὰρ, ὃ νυνδὴ εἶπον, οὐ μέγα ἐστὶ τὸ ἐρώτημα, ἀλλὰ καὶ πολὺ τούτου χαλεπώτερα ἂν ἀποκρίνασθαι ἐγὼ σε διδάξαιμι, ὥστε μηδένα ἀνθρώπων δύνασθαι σε ἐξελέγχειν.

{Σωκράτης} Φεῦ ὡς εὖ λέγεις· ἀλλ' ἄγ', ἐπειδὴ καὶ σὺ κελεύεις, φέρε ὅτι μάλιστα ἐκεῖνος γενόμενος πειρῶμαί σε ἐρωτᾷν. εἰ γὰρ δὴ αὐτῷ τὸν λόγον τοῦτον ἐπιδείξαις ὃν φῆς, τὸν περὶ τῶν καλῶν ἐπιτηδευμάτων, ἀκούσας, ἐπειδὴ παύσαιο λέγων, ἔροῖτ' ἂν οὐ περὶ ἄλλου πρότερον ἢ περὶ τοῦ καλοῦ – ἔθος γὰρ τι τοῦτ' ἔχει – καὶ εἶποι ἄν· «Ἔω ξένη Ἥλεϊε, ἄρ' οὐ δικαιοσύνη δίκαιοι εἰσιν οἱ δίκαιοι;» ἀπόκριναί δὴ, ὧ Ἰππία, ὡς ἐκείνου ἐρωτῶντος.

{Ἰππίας} Ἀποκρινοῦμαι ὅτι δικαιοσύνη.

{Σωκράτης} «Οὐκοῦν ἔστι τι τοῦτο, ἢ δικαιοσύνης;»

{Ἰππίας} Πάνυ γε.

{Σωκράτης} «Οὐκοῦν καὶ σοφία οἱ σοφοί εἰσι σοφοὶ καὶ τῷ ἀγαθῷ πάντα τάγαθὰ ἀγαθὰ;»

{Ἰππίας} Πῶς δ' οὐ;

{Σωκράτης} «Οὐσί γέ τισι τούτοις· οὐ γὰρ δήπου μὴ οὐσί γε.»

{Ἰππίας} Οὐσί μέντοι.

{Σωκράτης} «Ἄρ' οὖν οὐ καὶ τὰ καλὰ πάντα τῷ καλῷ ἐστὶ καλά;»

{Ἰππίας} Ναί, τῷ καλῷ.

{Σωκράτης} «Ὅντι γέ τιτι τούτῳ;»

{Ἰππίας} Ὅντι· ἀλλὰ τί γὰρ μέλλει;

{Σωκράτης} «Εἰπέ δὴ, ὧ ξένη,» φήσει, «τί ἐστὶ τοῦτο τὸ καλόν;»

{Ἰππίας} Ἄλλο τι οὖν, ὧ Σώκρατες, ὃ τοῦτο ἐρωτῶν δεῖται πυθέσθαι τί ἐστὶ καλόν;

{Σωκράτης} Οὐ μοι δοκεῖ, ἀλλ' ὅτι ἐστὶ τὸ καλόν, ὧ Ἰππία.

{Ἰππίας} Καὶ τί διαφέρει τοῦτ' ἐκείνου;

{Σωκράτης} Οὐδέν σοι δοκεῖ;

{Ἰππίας} Οὐδέν γὰρ διαφέρει.

{Σωκράτης} Ἀλλὰ μέντοι δῆλον ὅτι σὺ κάλλιον οἶσθα. ὅμως δέ, ὦγαθέ, ἄθρει· ἐρωτᾷ γὰρ σε οὐ τί ἐστὶ καλόν, ἀλλ' ὅτι ἐστὶ τὸ καλόν.

{Ἰππίας} Μανθάνω, ὦγαθέ, καὶ ἀποκρινοῦμαι γε αὐτῷ ὅτι ἐστὶ τὸ καλόν, καὶ οὐ μὴ ποτε ἐλεγχθῶ. ἔστι γάρ, ὦ Σώκρατες, εὖ ἴσθι, εἰ δεῖ τὸ ἀληθές λέγειν, παρθένος καλὴ καλόν.

{Σωκράτης} Καλῶς γε, ὦ Ἰππία, νῆ τὸν κύνα καὶ εὐδόξως ἀπεκρίνω. ἄλλο τι οὖν, ἂν ἐγὼ τοῦτο ἀποκρίνωμαι, [288] τὸ ἐρωτώμενόν τε ἀποκεκριμένος ἔσομαι καὶ ὀρθῶς, καὶ οὐ μὴ ποτε ἐλεγχθῶ;

{Ἰππίας} Πῶς γὰρ ἂν, ὦ Σώκρατες, ἐλεγχθείης, ὃ γε πᾶσιν δοκεῖ καὶ πάντες σοι μαρτυρήσουσιν οἱ ἀκούοντες ὅτι ὀρθῶς λέγεις;

{Σωκράτης} Εἶεν· πάνυ μὲν οὖν. φέρε δὴ, ὦ Ἰππία, πρὸς ἑμαυτὸν ἀναλάβω ὃ λέγεις. ὁ μὲν ἐρήσεται με οὕτωςί πως· «Ἴθι μοι, ὦ Σώκρατες, ἀπόκριναί· ταῦτα πάντα ἃ φῆς καλὰ εἶναι, εἰ τί ἐστὶν αὐτὸ τὸ καλόν, ταῦτ' ἂν εἶη καλά;» ἐγὼ δὲ δὴ ἐρῶ ὅτι εἰ παρθένος καλὴ καλόν, ἔστι δι' ὃ ταῦτ' ἂν εἶη καλά;

{Ἰππίας} Οἶε οὖν ἔτι αὐτὸν ἐπιχειρήσειν σε ἐλέγχειν ὡς οὐ καλόν ἐστὶν ὃ λέγεις, ἢ ἐὰν ἐπιχειρήσῃ, οὐ καταγέλαστον ἔσεσθαι;

{Σωκράτης} Ὅτι μὲν ἐπιχειρήσει, ὦ θαυμάσιε, εὖ οἶδα· εἰ δὲ ἐπιχειρήσας ἔσται καταγέλαστος, αὐτὸ δείξει. ἃ μέντοι ἐρεῖ, ἐθέλω σοι λέγειν.

{Ἰππίας} Λέγε δὴ.

{Σωκράτης} «ὦς γλυκὺς εἶ», φήσει, «ὦ Σώκρατες. θήλεια δὲ ἵππος καλὴ οὐ καλόν, ἦν καὶ ὁ θεὸς ἐν τῷ χρησμῷ ἐπήνεσεν;» τί φήσομεν, ὦ Ἰππία; ἄλλο τι ἢ φῶμεν καὶ τὴν ἵππον καλόν εἶναι, τὴν γε καλήν; πῶς γὰρ ἂν τολμῶμεν ἕξαρνοι εἶναι τὸ καλόν μὴ καλόν εἶναι;

{Ἰππίας} Ἀληθῆ λέγεις, ὦ Σώκρατες· ἐπεὶ τοι καὶ ὀρθῶς αὐτὸ ὁ θεὸς εἶπεν· πάγκαλαι γὰρ παρ' ἡμῖν ἵπποι γίνονται.

{Σωκράτης} «Εἶεν», φήσει δὴ· «τί δὲ λύρα καλή; οὐ καλόν;» φῶμεν, ὦ Ἰππία;

{Ἰππίας} Ναί.

{Σωκράτης} Ἐρεῖ τοίνυν μετὰ τοῦτ' ἐκεῖνος, σχεδόν τι εὖ οἶδα ἐκ τοῦ τρόπου τεκμαιρόμενος· «ᾧ βέλτιστε σύ, τί δὲ χύτρα καλή; οὐ καλόν ἄρα;»

{Ἰππίας} ᾧ Σώκρατες, τίς δ' ἐστὶν ὁ ἄνθρωπος; ὡς ἀπαίδευτός τις ὃς οὕτω φαῦλα ὀνόματα ὀνομάζειν τολμᾷ ἐν σεμνῷ πράγματι.

{Σωκράτης} Τοιοῦτός τις, ὦ Ἰππία, οὐ κομπὸς ἀλλὰ συρφετός, οὐδὲν ἄλλο φροντίζων ἢ τὸ ἀληθές. ἀλλ' ὅμως ἀποκριτέον τῷ ἀνδρὶ, καὶ ἔγωγε προαποφαίνομαι· εἴπερ ἢ χύτρα κεκεραμευμένη εἶη ὑπὸ ἀγαθοῦ κεραμέως λεία καὶ στρογγύλη καὶ καλῶς ὠπτημένη, οἷαι τῶν καλῶν χυτῶν εἰσὶ τινες δίωτοι, τῶν ἕξ χοᾶς χωρουσῶν, πάγκαλαι, εἰ τοιαύτην ἐρωτῶν χύτραν, καλήν ὀμολογητέον εἶναι. πῶς γὰρ ἂν φαῖμεν καλὸν ὄν μὴ καλόν εἶναι;

{Ἰππίας} Οὐδαμῶς, ὦ Σώκρατες.

{Σωκράτης} «Οὐκοῦν καὶ χύτρα», φήσει, «καλὴ καλόν; ἀποκρίνου.»

{Ἰππίας} Ἄλλ' οὕτως, ὦ Σώκρατες, ἔχει, οἶμαι· καλὸν μὲν καὶ τοῦτο τὸ σκευδὸς ἐστὶ καλῶς εἰργασμένον, ἀλλὰ τὸ ὅλον τοῦτο οὐκ ἔστιν ἄξιον κρίνειν ὡς ὄν καλὸν πρὸς ἵππον τε καὶ παρθένον καὶ τᾶλλα πάντα τὰ καλά.

[289]

{Σωκράτης} Εἶεν· μανθάνω, ὦ Ἰππία, ὡς ἄρα χρὴ ἀντιλέγειν πρὸς τὸν ταῦτα ἐρωτῶντα τάδε· ὦ ἄνθρωπε, ἀγνοεῖς ὅτι τὸ τοῦ Ἡρακλείτου εὖ ἔχει, ὡς ἄρα «Πιθήκων ὁ κάλλιστος αἰσχροὺς ἀνθρώπων γένει συμβάλλειν,» καὶ χυτρῶν ἢ καλλίστη αἰσχροῦ παρθένων γένει συμβάλλειν, ὡς φησὶν Ἰππίας ὁ σοφός, οὐχ οὕτως, ὦ Ἰππία;

{Ἰππίας} Πάνυ μὲν οὖν, ὦ Σώκρατες, ὀρθῶς ἀπεκρίνω.

{Σωκράτης} Ἄκουε δὴ. μετὰ τοῦτο γὰρ εὖ οἶδ' ὅτι φήσει· «Τί δέ, ὦ Σώκρατες; τὸ τῶν παρθένων γένος θεῶν γένει ἂν τις συμβάλλῃ, οὐ ταῦτόν πεῖσεται ὅπερ τὸ τῶν χυτρῶν τῶ τῶν παρθένων συμβαλλόμενον; οὐχ ἢ καλλίστη παρθένος αἰσχροῦ φανεῖται; ἢ οὐ καὶ Ἡράκλειτος αὐτὸ τοῦτο λέγει, ὄν σὺ ἐπάγη, ὅτι «Ἀνθρώπων ὁ σοφώτατος πρὸς θεὸν πίθηκος φανεῖται καὶ σοφία καὶ κάλλει καὶ τοῖς ἄλλοις πᾶσιν;» ὁμολογήσωμεν, Ἰππία, τὴν καλλίστην παρθένον πρὸς θεῶν γένος αἰσχροῦ εἶναι;

{Ἰππίας} Τίς γὰρ ἂν ἀντείποι τούτῳ γε, ὦ Σώκρατες;

{Σωκράτης} Ἄν τοίνυν ταῦτα ὁμολογήσωμεν, γελάσεται τε καὶ ἐρεῖ· «ὦ Σώκρατες, μέμνησαι οὖν ὅτι ἠρωτήθης;» Ἔγωγε, φήσω, ὅτι αὐτὸ τὸ καλὸν ὅτι ποτὲ ἐστίν. «Ἐπειτα,» φήσει, «ἐρωτηθεὶς τὸ καλὸν ἀποκρίνη ὃ τυγχάνει ὄν, ὡς αὐτὸς φῆς, οὐδὲν μᾶλλον καλὸν ἢ αἰσχρόν;» Ἔοικε, φήσω· ἢ τί μοι συμβουλεύεις, ὦ φίλε, φάναι;

{Ἰππίας} Τοῦτο ἔγωγε· καὶ γὰρ δὴ πρὸς γε θεοὺς ὅτι οὐ καλὸν τὸ ἀνθρώπειον γένος, ἀληθῆ ἐρεῖ.

{Σωκράτης} «Εἰ δέ σε ἠρόμην,» φήσει, «ἐξ ἀρχῆς τί ἐστὶ καλόν τε καὶ αἰσχρόν, εἴ μοι ἄπερ νῦν ἀπεκρίνω, ἄρ' οὐκ ἂν ὀρθῶς ἀπεκέκρισο; ἔτι δέ καὶ δοκεῖ σοι αὐτὸ τὸ καλόν, ὃ καὶ τᾶλλα πάντα κοσμεῖται καὶ καλὰ φαίνεται, ἐπειδὴν προσγένηται ἐκεῖνο τὸ εἶδος, τοῦτ' εἶναι παρθένος ἢ ἵππος ἢ λύρα;

{Ἰππίας} Ἀλλὰ μέντοι, ὦ Σώκρατες, εἰ τοῦτό γε ζητεῖ, πάντων ῥᾶστον ἀποκρίνασθαι αὐτῷ τί ἐστὶ τὸ καλόν ὃ καὶ τὰ ἄλλα πάντα κοσμεῖται καὶ προσγενομένου αὐτοῦ καλὰ φαίνεται. εὐηθέστατος οὖν ἐστὶν ὁ ἄνθρωπος καὶ οὐδὲν ἐπάει περὶ καλῶν κτημάτων. ἐὰν γὰρ αὐτῷ ἀποκρίνη ὅτι τοῦτ' ἐστὶν ὃ ἐρωτᾷ τὸ καλὸν οὐδὲν ἄλλο ἢ χρυσός, ἀπορήσει καὶ οὐκ ἐπιχειρήσει σε ἐλέγχειν. ἴσμεν γάρ που πάντες ὅτι ὅπου ἂν τοῦτο προσγένηται, κἂν πρότερον αἰσχρόν φαίνεται, καλὸν φανεῖται χρυσῷ γε κοσμηθέν.

{Σωκράτης} Ἄπειρος εἶ τοῦ ἀνδρός, ὦ Ἰππία, ὡς σχέτλιός ἐστὶ καὶ οὐδὲν ῥαδίως ἀποδεχόμενος.

{Ἰππίας} Τί οὖν τοῦτο, ὦ Σώκρατες; τὸ γὰρ ὀρθῶς λεγόμενον [290] ἀνάγκη αὐτῷ ἀποδέχεσθαι, ἢ μὴ ἀποδεχομένῳ καταγελάστω εἶναι.

{Σωκράτης} Καὶ μὲν δὴ ταύτην γε τὴν ἀπόκρισιν, ὦ ἄριστε, οὐ μόνον οὐκ ἀποδέξεται, ἀλλὰ πάνυ με καὶ τωθάσεται, καὶ ἐρεῖ· «ὦ τετυφωμένε σύ, Φειδίαν οἶε κακὸν εἶναι δημιουργόν;» καὶ ἐγὼ οἶμαι ἐρῶ ὅτι Οὐδ' ὀπωστιοῦν.

{Ἰππίας} Καὶ ὀρθῶς γ' ἐρεῖς, ὦ Σώκρατες.

{Σωκράτης} Ὁρθῶς μέντοι. τοιγάρτοι ἐκεῖνος, ἐπειδὴν ἐγὼ ὁμολογῶ ἀγαθὸν εἶναι δημιουργὸν τὸν Φειδίαν, «Εἶτα,» φήσκει, «οἶμαι τοῦτο τὸ καλὸν ὃ σὺ λέγεις ἡγνῶει Φειδίας;» Καὶ ἐγώ· Τί μάλιστα; φήσω. «Ὅτι,» ἐρεῖ, «τῆς Ἀθηνᾶς τοὺς ὀφθαλμοὺς οὐ χρυσοῦς ἐποίησεν, οὐδὲ τὸ ἄλλο πρόσωπον οὐδὲ τοὺς πόδας οὐδὲ τὰς χεῖρας, εἴπερ χρυσοῦν γε δὴ ὄν κάλλιστον ἔμελλε φαίνεσθαι, ἀλλ' ἐλεφάντινον· δῆλον ὅτι τοῦτο ὑπὸ ἀμαθίας ἐξήμαρτεν, ἀγνοῶν ὅτι χρυσὸς ἄρ' ἐστὶν ὁ πάντα καλὰ ποιῶν, ὅπου ἂν προσγένηται.» ταῦτα οὖν λέγοντι τί ἀποκρινώμεθα, ὦ Ἰππία;

{Ἰππίας} Οὐδὲν χαλεπὸν· ἐροῦμεν γὰρ ὅτι ὀρθῶς ἐποίησε. καὶ γὰρ τὸ ἐλεφάντινον οἶμαι καλὸν ἐστίν.

{Σωκράτης} «Τοῦ οὖν ἔνεκα,» φήσκει, «οὐ καὶ τὰ μέσα τῶν ὀφθαλμῶν ἐλεφάντινα ἠργάσατο, ἀλλὰ λίθινα, ὡς οἶόν τ' ἦν ὁμοιότητα τοῦ λίθου τῷ ἐλέφαντι ἐξευρών; ἢ καὶ ὁ λίθος ὁ καλὸς καλὸν ἐστίν;» φήσομεν, ὦ Ἰππία;

{Ἰππίας} Φήσομεν μέντοι, ὅταν γε πρέπων ἦ.

{Σωκράτης} «Ὅταν δὲ μὴ πρέπων, αἰσχρόν;» ὁμολογῶ ἢ μή;

{Ἰππίας} Ὁμολογεῖ, ὅταν γε μὴ πρέπη.

{Σωκράτης} «Τί δὲ δὴ; ὁ ἐλέφας καὶ ὁ χρυσός,» φήσκει, «ὦ σοφὲ σύ, οὐχ ὅταν μὲν πρέπη, καλὰ ποιεῖ φαίνεσθαι, ὅταν δὲ μή, αἰσχρά;» ἔξαρνοι ἐσόμεθα ἢ ὁμολογήσομεν αὐτῷ ὀρθῶς λέγειν αὐτόν;

{Ἰππίας} Ὁμολογήσομεν τοῦτο γε, ὅτι ὁ ἂν πρέπη ἐκάστω, τοῦτο καλὸν ποιεῖ ἕκαστον.

{Σωκράτης} «Πότερον οὖν πρέπει,» φήσκει, «ὅταν τις τὴν χύτραν ἦν ἄρτι ἐλέγομεν, τὴν καλήν, ἔψη ἔττους καλοῦ μεστήν, χρυσοῦ τὸρύνῃ αὐτῇ ἢ συκίνῃ;»

{Ἰππίας} Ἡράκλεις, οἶον λέγεις ἄνθρωπον, ὦ Σώκρατες. οὐ βούλει μοι εἰπεῖν τίς ἐστίν;

{Σωκράτης} Οὐ γὰρ ἂν γνοίης, εἴ σοι εἴποιμι τοῦνομα.

{Ἰππίας} Ἀλλὰ καὶ νῦν ἔγωγε γινώσκω, ὅτι ἀμαθὴς τίς ἐστίν.

{Σωκράτης} Μέρμερος πάνυ ἐστίν, ὦ Ἰππία· ἀλλ' ὅμως τί φήσομεν; ποτέραν πρέπειν τοῖν τὸρύναι τῷ ἔττει καὶ τῇ χύτρῃ; ἢ δῆλον ὅτι τὴν συκίνῃ; εὐωδέστερον γὰρ που τὸ ἔττος ποιεῖ, καὶ ἅμα, ὦ ἔταῖρε, οὐκ ἂν συντρίψασα ἡμῖν τὴν χύτραν ἐκχέαι τὸ ἔττος καὶ τὸ πῦρ ἀποσβέσειεν καὶ τοὺς μέλλοντας ἐστιᾶσθαι ἄνευ ὄψου ἂν πάνυ γενναίου ποιήσειεν· ἢ δὲ χρυσοῦ ἐκείνη πάντα ἂν ταῦτα ποιήσειεν, ὥστ' ἔμοιγε [291] δοκεῖν τὴν συκίνῃν ἡμᾶς μᾶλλον φάναι πρέπειν ἢ τὴν χρυσοῦν, εἰ μή τι σὺ ἄλλο λέγεις.

{Ἰππίας} Πρέπει μὲν γὰρ, ὦ Σώκρατες, μᾶλλον· οὐ μεντᾶν ἔγωγε τῷ ἀνθρώπῳ τοιαῦτα ἐρωτῶντι διαλεγόμεν.

{Σωκράτης} Ὁρθῶς γε, ὦ φίλε· σοὶ μὲν γὰρ οὐκ ἂν πρέποι τοιούτων ὀνομάτων ἀναπίμπλασθαι, καλῶς μὲν οὕτως ἀμπεχομένῳ, καλῶς δὲ ὑποδεδεμένῳ, εὐδοκιμοῦντι δὲ ἐπὶ σοφίᾳ ἐν πᾶσι τοῖς Ἑλλησιν. ἀλλ' ἐμοὶ οὐδὲν πρᾶγμα φύρεσθαι πρὸς τὸν ἄνθρωπον· ἐμὲ οὖν προδίδασκε καὶ ἐμὴν χάριν ἀποκρίνου. «Εἰ γὰρ δὴ πρέπει γε μᾶλλον ἢ συκίνῃ τῆς χρυσοῦς,» φήσκει ὁ ἄνθρωπος, «ἄλλο τι καὶ καλλίων ἂν εἴη, ἐπειδήπερ τὸ πρέπον, ὦ Σώκρατες, κάλλιον ὁμολόγησας εἶναι τοῦ μὴ πρέποντος;» ἄλλο τι ὁμολογῶμεν, ὦ Ἰππία, τὴν συκίνῃν καλλίω τῆς χρυσοῦς εἶναι;

{Ἰππίας} Βούλει σοι εἶπω, ὦ Σώκρατες, ὃ εἰπὼν εἶναι τὸ καλὸν ἀπαλλάξεις σαυτὸν τῶν πολλῶν λόγων;

{Σωκράτης} Πάνυ μὲν οὖν· μὴ μέντοι πρότερόν γε πρὶν ἄν μοι εἴπῃς ποτέραν ἀποκρίνωμαι οἷν ἄρτι ἔλεγον τοῖν τορύναιν πρέπουσάν τε καὶ καλλίω εἶναι.

{Ἰππίας} Ἄλλ', εἰ βούλει, αὐτῷ ἀπόκριναί ὅτι ἡ ἐκ τῆς συκῆς εἰργασμένη.

{Σωκράτης} Λέγε δὴ νυνὶ ὃ ἄρτι ἔμελλες λέγειν. ταύτη μὲν γὰρ τῇ ἀποκρίσει, ἥ ἂν φῶ τὸ καλὸν χρυσὸν εἶναι, οὐδὲν ὡς ἔοικέ μοι ἀναφανήσεται κάλλιον ὄν χρυσὸς ἢ ξύλον σύκινον· τὸ δὲ νῦν τί αὖ λέγεις τὸ καλὸν εἶναι;

{Ἰππίας} Ἐγὼ σοι ἐρῶ. ζητεῖν γὰρ μοι δοκεῖς τοιοῦτόν τι τὸ καλὸν ἀποκρίνασθαι, ὃ μηδέποτε αἰσχρὸν μηδαμοῦ μηδενὶ φανεῖται.

{Σωκράτης} Πάνυ μὲν οὖν, ὦ Ἰππία· καὶ καλῶς γε νῦν ὑπολαμβάνεις.

{Ἰππίας} Ἄκουε δὴ· πρὸς γὰρ τοῦτο ἴσθι, ἐάν τις ἔχη ὅτι ἀντίπη, φάναι ἐμὲ μηδ' ὀτιοῦν ἐπαίειν.

{Σωκράτης} Λέγε δὴ ὡς τάχιστα πρὸς θεῶν.

{Ἰππίας} Λέγω τοίνυν ἀεὶ καὶ παντὶ καὶ πανταχοῦ κάλλιστον εἶναι ἀνδρὶ, πλουτοῦντι, ὑγιαίνοντι, τιμωμένῳ ὑπὸ τῶν Ἑλλήνων, ἀφικομένῳ εἰς γῆρας, τοὺς αὐτοῦ γονέας τελευτήσαντας καλῶς περιστείλαντι, ὑπὸ τῶν αὐτοῦ ἐκγόνων καλῶς καὶ μεγαλοπρεπῶς ταφῆναι.

{Σωκράτης} Ἰοῦ ἰοῦ, ὦ Ἰππία, ἥ θαυμασιῶς τε καὶ μεγαλείως καὶ ἀξίως σαυτοῦ εἴρηκας· καὶ νῆ τὴν Ἥραν ἄγαμαί σου ὅτι μοι δοκεῖς εὐνοϊκῶς, καθ' ὅσον οἷός τ' εἶ, βοηθεῖν· ἀλλὰ γὰρ τοῦ ἀνδρός οὐ τυγχάνομεν, ἀλλ' ἡμῶν δὴ νῦν καὶ πλεῖστον καταγελάσεται, εὖ ἴσθι.

{Ἰππίας} Πονηρόν γ', ὦ Σώκρατες, γέλωτα· ὅταν γὰρ πρὸς ταῦτα ἔχη μὲν μηδὲν ὅτι λέγῃ, γελᾷ δέ, αὐτοῦ καταγελάσεται [292] καὶ ὑπὸ τῶν παρόντων αὐτὸς ἔσται καταγέλαστος.

{Σωκράτης} Ἴσως οὕτως ἔχει· ἴσως μέντοι ἐπὶ γε ταύτη τῇ ἀποκρίσει, ὡς ἐγὼ μαντεύομαι, κινδυνεύσει οὐ μόνον μου καταγελάων.

{Ἰππίας} Ἀλλὰ τί μήν;

{Σωκράτης} Ὅτι, ἂν τύχη βακτηρίαν ἔχων, ἂν μὴ ἐκφύγω φεύγων αὐτόν, εὖ μάλα μου ἐφικέσθαι πειράσεται.

{Ἰππίας} Πῶς λέγεις; δεσπότης τίς σου ὁ ἀνθρωπός ἐστιν, καὶ τοῦτο ποιήσας οὐκ ἀχθήσεται καὶ δίκας ὀφλήσει; ἢ οὐκ ἔνδικος ὑμῖν ἡ πόλις ἐστίν, ἀλλ' ἐᾷ ἀδίκως τύπτειν ἀλλήλους τοὺς πολίτας;

{Σωκράτης} Οὐδ' ὅπωςτιοῦν ἐᾷ.

{Ἰππίας} Οὐκοῦν δώσει δίκην ἀδίκως γέ σε τύπτων.

{Σωκράτης} Οὐ μοι δοκεῖ, ὦ Ἰππία, οὐκ, εἰ ταῦτά γε ἀποκρινάιμην, ἀλλὰ δικαίως, ἔμοιγε δοκεῖ.

{Ἰππίας} Καὶ ἐμοὶ τοίνυν δοκεῖ, ὦ Σώκρατες, ἐπειδήπερ γε αὐτὸς ταῦτα οἶει.

{Σωκράτης} Οὐκοῦν εἶπω σοι καὶ ἥ αὐτὸς οἶομαι δικαίως ἂν τύπτεσθαι ταῦτα ἀποκρινόμενος; ἢ καὶ σύ με ἄκριτον τυπτήσεις; ἢ δέξῃ λόγον;

{Ἰππίας} Δεινὸν γὰρ ἂν εἶη, ὃ Σώκρατες, εἰ μὴ δεχοίμην· ἀλλὰ πῶς λέγεις;

{Σωκράτης} Ἐγὼ σοὶ ἐρῶ, τὸν αὐτὸν τρόπον ὄνπερ νυνδὴ, μιμούμενος ἐκεῖνον, ἵνα μὴ πρὸς σέ λέγω ῥήματα, οἷα ἐκεῖνος εἰς ἐμέ ἐρεῖ, χαλεπά τε καὶ ἀλλόκοτα. εὖ γὰρ ἴσθι, «εἰπέ μοι,» φήσκει, «ὃ Σώκρατες, οἷε ἂν ἀδίκως πληγὰς λαβεῖν, ὅστις διθύραμβον τοσουτονὶ ἄσας οὕτως ἀμούσως πολὺ ἀπῆσας ἀπὸ τοῦ ἐρωτήματος;» Πῶς δὴ; φήσω ἐγώ. «Ὅπως;» φήσκει· «οὐχ οἷός τ' εἶ μεμνησθαι ὅτι τὸ καλὸν αὐτὸ ἠρώτων, ὃ παντὶ ὃ ἂν προσγένηται, ὑπάρχει ἐκείνῳ καλῶ εἶναι, καὶ λίθῳ καὶ ξύλῳ καὶ ἀνθρώπῳ καὶ θεῶ καὶ πάσῃ πράξει καὶ παντὶ μαθήματι; αὐτὸ γὰρ ἔγωγε, ὦνθρωπε, κάλλος ἐρωτῶ ὅτι ἐστίν, καὶ οὐδέν σοι μᾶλλον γεγωνεῖν δύναμαι ἢ εἶ μοι παρεκάθησο λίθος, καὶ οὗτος μυλία, μήτε ὧτα μήτε ἐγκέφαλον ἔχων.» εἰ οὖν φοβηθεὶς εἴποιμι ἐγὼ ἐπὶ τούτοις τάδε, ἄρα οὐκ ἂν ἄχθοιο, ὃ Ἰππία; Ἀλλὰ μέντοι τόδε τὸ καλὸν εἶναι Ἰππίας ἔφη· καίτοι ἐγὼ αὐτὸν ἠρώτων οὕτως ὥσπερ σὺ ἐμέ, ὃ πᾶσι καλὸν καὶ ἀεὶ ἐστὶ. πῶς οὖν φήσκει; οὐκ ἀχθέσει, ἂν εἴπω ταῦτα;

{Ἰππίας} Εὖ γ' οὖν οἶδα, ὃ Σώκρατες, ὅτι πᾶσι καλὸν τοῦτ' ἐστίν, ὃ ἐγὼ εἶπον, καὶ δόξει.

{Σωκράτης} «Ἦ καὶ ἔσται;» φήσκει· «ἀεὶ γάρ που τό γε καλὸν καλόν.»

{Ἰππίας} Πάνυ γε.

{Σωκράτης} «Οὐκοῦν καὶ ἦν;» φήσκει.

{Ἰππίας} Καὶ ἦν.

{Σωκράτης} «Ἦ καὶ τῷ Ἀχιλλεῖ,» φήσκει, «ὁ ξένος ὁ Ἥλεϊος ἔφη καλὸν εἶναι ὑστέρω τῶν προγόνων ταφῆναι, καὶ τῷ πάππῳ αὐτοῦ Αἰακῶ, καὶ τοῖς ἄλλοις ὅσοι ἐκ θεῶν γεγονάσι, καὶ αὐτοῖς τοῖς θεοῖς;»

{Ἰππίας} Τί τοῦτο; βάλλ' ἐς μακαρίαν. τοῦ ἀνθρώπου οὐδ' εὐφημα, ὃ Σώκρατες, ταῦτά γε τὰ ἐρωτήματα.

{Σωκράτης} Τί δέ; τὸ ἐρομένου ἐτέρου φάναι ταῦτα οὕτως ἔχειν οὐ πάνυ δύσφημον;

{Ἰππίας} Ἦ ἴσως.

{Σωκράτης} «Ἦ ἴσως τοίνυν σὺ εἶ οὗτος,» φήσκει, «ὅς παντὶ φῆς καὶ ἀεὶ καλὸν εἶναι ὑπὸ μὲν τῶν ἐκγόνων ταφῆναι, τοὺς δὲ γονέας θάψαι· ἢ οὐχ εἷς τῶν ἀπάντων καὶ Ἡρακλῆς ἦν καὶ [293] οὐς νυνδὴ ἐλέγομεν πάντες;»

{Ἰππίας} Ἀλλ' οὐ τοῖς θεοῖς ἔγωγε ἔλεγον.

{Σωκράτης} «Οὐδὲ τοῖς ἥρωσιν, ὡς ἔοικας.»

{Ἰππίας} Οὐχ ὅσοι γε θεῶν παῖδες ἦσαν.

{Σωκράτης} «Ἀλλ' ὅσοι μή;»

{Ἰππίας} Πάνυ γε.

{Σωκράτης} «Οὐκοῦν κατὰ τὸν σὸν αὖ λόγον, ὡς φαίνεται, τῶν ἠρώων τῷ μὲν Ταντάλῳ καὶ τῷ Δαρδάνῳ καὶ τῷ Ζήθῳ δεινόν τε καὶ ἀνόσιον καὶ αἰσχρόν ἐστι, Πέλοπι δὲ καὶ τοῖς ἄλλοις τοῖς οὕτω γεγονόσι καλόν.»

{Ἰππίας} Ἦ μοιγε δοκεῖ.

{Σωκράτης} «Σοὶ τοίνυν δοκεῖ,» φήσει, «ὃ ἄρτι οὐκ ἔφησθα, τὸ θάψαντι τοὺς προγόνους ταφῆναι ὑπὸ τῶν ἐκγόνων ἐνίστε καὶ ἐνίοις αἰσχυρὸν εἶναι· ἔτι δὲ μᾶλλον, ὡς ἔοικεν, ἀδύνατον πᾶσι τοῦτο γενέσθαι καὶ εἶναι καλόν, ὥστε τοῦτό γε ὥσπερ καὶ τὰ ἔμπροσθεν ἐκεῖνα, ἢ τε παρθένος καὶ ἡ χύτρα, ταῦτόν πέπονθε, καὶ ἔτι γελοιοτέρως τοῖς μὲν ἐστὶ καλόν, τοῖς δ' οὐ καλόν. καὶ οὐδέπω καὶ τήμερον,» φήσει, «οἷός τ' εἶ, ὃ Σώκρατες, περὶ τοῦ καλοῦ ὅτι ἐστὶ τὸ ἐρωτώμενον ἀποκρίνασθαι.» ταῦτά μοι καὶ τοιαῦτα ὀνειδιεῖ δικαίως, ἐὰν αὐτῷ οὕτως ἀποκρίνωμαι. τὰ μὲν οὖν πολλά, ὃ Ἰππία, σχεδὸν τί μοι οὕτω διαλέγεται· ἐνίστε δὲ ὥσπερ ἐλεήσας μου τὴν ἀπειρίαν καὶ ἀπαιδευσίαν αὐτός μοι προβάλλει ἐρωτῶν εἰ τοιόνδε μοι δοκεῖ εἶναι τὸ καλόν, ἢ καὶ περὶ ἄλλου ὅτου ἂν τύχη πυνθανόμενος καὶ περὶ οὗ ἂν λόγος ἦ.

{Ἰππίας} Πῶς τοῦτο λέγεις, ὃ Σώκρατες;

{Σωκράτης} Ἐγὼ σοὶ φράσω. «ἜΩ δαιμόνιε,» φησί, «Σώκρατες, τὰ μὲν τοιαῦτα ἀποκρινόμενος καὶ οὕτω παῦσαι – λίαν γὰρ εὐήθη τε καὶ εὐεξέλεγκτά ἐστιν – ἀλλὰ τὸ τοιόνδε σκόπει εἴ σοι δοκεῖ καλόν εἶναι, οὗ καὶ νυνδὴ ἐπελαβόμεθα ἐν τῇ ἀποκρίσει, ἠνίκ' ἔφαμεν τὸν χρυσὸν οἷς μὲν πρέπει καλόν εἶναι, οἷς δὲ μή, οὐ, καὶ ἄλλα πάντα οἷς ἂν τοῦτο προσῆ· αὐτὸ δὲ τοῦτο τὸ πρέπον καὶ τὴν φύσιν αὐτοῦ τοῦ πρέποντος σκόπει εἰ τοῦτο τυγχάνει ὄν τὸ καλόν.» ἐγὼ μὲν οὖν εἴωθα συμφάναι τὰ τοιαῦτα ἐκάστοτε – οὐ γὰρ ἔχω ὅτι λέγω – σοὶ δ' οὖν δοκεῖ τὸ πρέπον καλόν εἶναι;

{Ἰππίας} Πάντως δήπου, ὃ Σώκρατες.

{Σωκράτης} Σκοπώμεθα, μή πη ἄρ' ἐξαπατώμεθα.

{Ἰππίας} Ἀλλὰ χρὴ σκοπεῖν.

{Σωκράτης} Ὅρα τοίνυν· τὸ πρέπον ἄρα τοῦτο λέγομεν, [294] ὃ παραγενόμενον ποιεῖ ἕκαστα φαίνεσθαι καλὰ τούτων οἷς ἂν παρῆ, ἢ ὃ εἶναι ποιεῖ, ἢ οὐδέτερα τούτων;

{Ἰππίας} Ἐμοιγε δοκεῖ πότερα ὃ ποιεῖ φαίνεσθαι καλὰ· ὥσπερ γε ἐπειδὴν ἰμάτιά τις λάβῃ ἢ ὑποδήματα ἀρμόττοντα, κἂν ἦ γελοῖος, καλλίων φαίνεται.

{Σωκράτης} Οὐκοῦν εἴπερ καλλίω ποιεῖ φαίνεσθαι ἢ ἐστὶ τὸ πρέπον, ἀπάτη τις ἂν εἴη περὶ τὸ καλόν τὸ πρέπον, καὶ οὐκ ἂν εἴη τοῦτο ὃ ἡμεῖς ζητοῦμεν, ὃ Ἰππία; ἡμεῖς μὲν γὰρ που ἐκεῖνο ἐζητοῦμεν, ὃ πάντα τὰ καλὰ πράγματα καλὰ ἐστὶν – ὥσπερ ὃ πάντα τὰ μεγάλα ἐστὶ μεγάλα, τῷ ὑπερέχοντι· τούτῳ γὰρ πάντα μεγάλα ἐστί, καὶ ἐὰν μὴ φαίνεται, ὑπερέχῃ δέ, ἀνάγκη αὐτοῖς μεγάλοις εἶναι – οὕτω δὲ, φαμέν, καὶ τὸ καλόν, ὃ καλὰ πάντα ἐστίν, ἄντ' οὖν φαίνεται ἄντε μή, τί ἂν εἴη; τὸ μὲν γὰρ πρέπον οὐκ ἂν εἴη· καλλίω γὰρ ποιεῖ φαίνεσθαι ἢ ἐστὶν, ὡς ὁ σὸς λόγος, οἷα δ' ἐστὶν οὐκ ἐᾷ φαίνεσθαι. τὸ δὲ ποιοῦν εἶναι καλὰ, ὅπερ νυνδὴ εἶπον, ἐάντε φαίνεται ἐάντε μή, πειρατέον λέγειν τί ἐστὶ· τοῦτο γὰρ ζητοῦμεν, εἴπερ τὸ καλόν ζητοῦμεν.

{Ἰππίας} Ἀλλὰ τὸ πρέπον, ὃ Σώκρατες, καὶ εἶναι καὶ φαίνεσθαι ποιεῖ καλὰ παρόν.

{Σωκράτης} Ἀδύνατον ἄρα τῷ ὄντι καλὰ ὄντα μὴ φαίνεσθαι καλὰ εἶναι, παρόντος γε τοῦ ποιοῦντος φαίνεσθαι;

{Ἰππίας} Ἀδύνατον.

{Σωκράτης} Ὁμολογήσομεν οὖν τοῦτο, ὃ Ἰππία, πάντα τὰ τῷ ὄντι καλὰ καὶ νόμιμα καὶ ἐπιτηδεύματα καὶ δοξάζεσθαι καλὰ εἶναι καὶ φαίνεσθαι ἀεὶ πᾶσιν, ἢ πᾶν τούναντίον ἀγνοεῖσθαι καὶ πάντων μάλιστα ἔριν καὶ μάχην περὶ αὐτῶν εἶναι καὶ ἰδίᾳ ἐκάστοις καὶ δημοσίᾳ ταῖς πόλεσιν;

{Ἰππίας} Οὕτω μᾶλλον, ὃ Σώκρατες· ἀγνοεῖσθαι.

{Σωκράτης} Οὐκ ἂν, εἴ γέ που τὸ φαίνεσθαι αὐτοῖς προσῆν· προσῆν δ' ἂν, εἴπερ τὸ πρέπον καλὸν ἦν καὶ μὴ μόνον καλὰ ἐποίει εἶναι ἀλλὰ καὶ φαίνεσθαι. ὥστε τὸ πρέπον, εἰ μὲν τὸ καλὰ ποιοῦν ἐστὶν εἶναι, τὸ μὲν καλὸν ἂν εἴη, ὃ ἡμεῖς ζητοῦμεν, οὐ μέντοι τό γε ποιοῦν φαίνεσθαι· εἰ δ' αὖ τὸ φαίνεσθαι ποιοῦν ἐστὶν τὸ πρέπον, οὐκ ἂν εἴη τὸ καλόν, ὃ ἡμεῖς ζητοῦμεν. εἶναι γὰρ ἐκεῖνό γε ποιεῖ, φαίνεσθαι δὲ καὶ ποιεῖν εἶναι οὐ μόνον καλὰ οὐκ ἂν ποτε δύναίτο τὸ αὐτό, ἀλλ' οὐδὲ ἄλλο ὅτιοῦν. ἐλώμεθα δὴ πότερα δοκεῖ τὸ πρέπον εἶναι τὸ φαίνεσθαι καλὰ ποιοῦν, ἢ τὸ εἶναι.

{Ἰππίας} Τὸ φαίνεσθαι, ἔμοιγε δοκεῖ, ὃ Σώκρατες.

[295]

{Σωκράτης} Βαβαῖ, οἴχεται ἄρ' ἡμᾶς διαπεφευγός, ὃ Ἰππία, τὸ καλὸν γινῶναι ὅτι ποτέ ἐστὶν, ἐπειδὴ γε τὸ πρέπον ἄλλο τι ἐφάνη ὄν ἢ καλόν.

{Ἰππίας} Ναὶ μὰ Δία, ὃ Σώκρατες, καὶ μάλα ἔμοιγε ἀτόπως.

{Σωκράτης} Ἀλλὰ μέντοι, ὃ ἐταῖρε, μήπω γε ἀνῶμεν αὐτό· ἔτι γὰρ τινα ἐλπίδα ἔχω ἐκφανήσεσθαι τί ποτ' ἐστὶν τὸ καλόν.

{Ἰππίας} Πάντως δήπου, ὃ Σώκρατες· οὐδὲ γὰρ χαλεπὸν ἐστὶν εὐρεῖν. ἐγὼ μὲν οὖν εὖ οἶδ' ὅτι, εἰ ὀλίγον χρόνον εἰς ἐρημίαν ἐλθὼν σκεψαίμην πρὸς ἑμαυτόν, ἀκριβέστερον ἂν αὐτό σοι εἴποιμι τῆς ἀπάσης ἀκριβείας.

{Σωκράτης} Ἄ μὴ μέγα, ὃ Ἰππία, λέγε. ὀρθῶς ὅσα πράγματα ἡμῖν ἤδη παρέσχηκε· μὴ καὶ ὀργισθὲν ἡμῖν ἔτι μᾶλλον ἀποδρᾶ. καίτοι οὐδὲν λέγω· σὺ μὲν γὰρ οἶμαι ῥαδίως αὐτὸ εὐρήσεις, ἐπειδὴ μόνος γένῃ. ἀλλὰ πρὸς θεῶν ἐμοῦ ἐναντίον αὐτὸ ἔξευρε, εἰ δὲ βούλει, ὥσπερ νῦν ἐμοὶ συζήτει· καὶ ἐὰν μὲν εὐρωμεν, κάλλιστα ἔξει, εἰ δὲ μή, στέρξω οἶμαι ἐγὼ τῇ ἐμῇ τύχῃ, σὺ δ' ἀπελθὼν ῥαδίως εὐρήσεις· καὶ ἐὰν μὲν νῦν εὐρωμεν, ἀμέλει οὐκ ὀχληρὸς ἔσομαί σοι πυνθανόμενος ὅτι ἦν ἐκεῖνο ὃ κατὰ σαυτὸν ἐξηῦρες· νῦν δὲ θέασαι αὐτὸ ὃ σοι δοκεῖ εἶναι τὸ καλόν. λέγω δὴ αὐτὸ εἶναι – ἀλλὰ γὰρ ἐπισκόπει μοι πάνυ προσέχων τὸν νοῦν μὴ παραληρήσω – τοῦτο γὰρ δὴ ἔστω ἡμῖν καλόν, ὃ ἂν χρήσιμον ἦ. εἶπον δὲ ἐκ τῶνδε ἐννοούμενος· καλοί, φασί, οἱ ὀφθαλμοὶ εἰσιν, οὐχ οἱ ἂν δοκῶσι τοιοῦτοι εἶναι οἷοι μὴ δυνατοὶ ὄραν, ἀλλ' οἱ ἂν δυνατοὶ τε καὶ χρήσιμοι πρὸς τὸ ἰδεῖν. ἦ γάρ;

{Ἰππίας} Ναί.

{Σωκράτης} Οὐκοῦν καὶ τὸ ὄλον σῶμα οὕτω λέγομεν καλὸν εἶναι, τὸ μὲν πρὸς δρόμον, τὸ δὲ πρὸς πάλην, καὶ αὖ τὰ ζῷα πάντα, ἵππον καλὸν καὶ ἀλεκτρούνα καὶ ὄρνυγα, καὶ τὰ σκεύη πάντα καὶ τὰ ὀχήματα τὰ τε πεζὰ καὶ τὰ ἐν τῇ θαλάττῃ πλοῖα τε καὶ τριήρεις, καὶ τὰ γε ὄργανα πάντα τὰ τε ὑπὸ τῇ μουσικῇ καὶ τὰ ὑπὸ ταῖς ἄλλαις τέχναις, εἰ δὲ βούλει, τὰ ἐπιτηδεύματα καὶ τοὺς νόμους, σχεδόν τι πάντα ταῦτα καλὰ προσαγορεύομεν τῷ αὐτῷ τρόπῳ· ἀποβλέποντες πρὸς ἕκαστον αὐτῶν ἢ πέφυκεν, ἢ εἵργασται, ἢ κεῖται, τὸ μὲν χρήσιμον καὶ ἢ χρήσιμον καὶ πρὸς ὃ χρήσιμον καὶ ὅποτε χρήσιμον καλὸν φασί εἶναι, τὸ δὲ ταύτη πάντῃ ἄχρηστον αἰσχροῦ· ἄρ' οὐ καὶ σοὶ δοκεῖ οὕτως, ὃ Ἰππία;

{Ἰππίας} Ἔμοιγε.

{Σωκράτης} Ὅρθῳς ἄρα νῦν λέγομεν ὅτι τυγχάνει παντὸς ὄν μᾶλλον καλὸν τὸ χρήσιμον;

{Ἰππίας} Ὅρθῳς μέντοι, ὦ Σώκρατες.

{Σωκράτης} Οὐκοῦν τὸ δυνατόν ἕκαστον ἀπεργάζεσθαι, εἰς ὅπερ δυνατόν, εἰς τοῦτο καὶ χρήσιμον, τὸ δὲ ἀδύνατον ἄχρηστον;

{Ἰππίας} Πάνυ γε.

{Σωκράτης} Δύναμις μὲν ἄρα καλόν, ἀδυναμία δὲ αἰσχρόν;

{Ἰππίας} Σφόδρα γε. τὰ τε γοῦν ἄλλα, [296] ὦ Σώκρατες, μαρτυρεῖ ἡμῖν ὅτι τοῦτο οὕτως ἔχει, ἀτὰρ οὖν καὶ τὰ πολιτικά· ἐν γὰρ τοῖς πολιτικοῖς τε καὶ τῇ ἑαυτοῦ πόλει τὸ μὲν δυνατόν εἶναι πάντων κάλλιστον, τὸ δὲ ἀδύνατον πάντων αἰσχιστόν.

{Σωκράτης} Εὖ λέγεις. ἄρ' οὖν πρὸς θεῶν, Ἰππία, διὰ ταῦτα καὶ ἡ σοφία πάντων κάλλιστον, ἡ δὲ ἀμαθία πάντων αἰσχιστόν;

{Ἰππίας} Ἀλλὰ τί οἶει, ὦ Σώκρατες;

{Σωκράτης} Ἔχε δὴ ἡρέμα, ὦ φίλε ἑταῖρε· ὡς φοβοῦμαι τί ποτ' αὐτὸ λέγομεν.

{Ἰππίας} Τί δ' αὐτὸ φοβῆ, ὦ Σώκρατες, ἐπεὶ νῦν γέ σοι ὁ λόγος παγκάλως προβέβηκε;

{Σωκράτης} Βουλοίμην ἄν, ἀλλά μοι τόδε συνεπίσκεψαι· ἄρ' ἄν τις τι ποιήσειεν ὃ μῆτ' ἐπίστατο μήτε τὸ παράπαν δύναιτο;

{Ἰππίας} Οὐδαμῶς· πῶς γὰρ ἄν ὃ γε μὴ δύναιτο;

{Σωκράτης} Οἱ οὖν ἐξαμαρτάνοντες καὶ κακὰ ἐργαζόμενοί τε καὶ ποιοῦντες ἄκοντες, ἄλλο τι οὗτοι, εἰ μὴ ἐδύναντο ταῦτα ποιεῖν, οὐκ ἄν ποτε ἐποίουν;

{Ἰππίας} Δῆλον δὴ.

{Σωκράτης} Ἀλλὰ μέντοι δυνάμει γε δύνανται οἱ δυνάμενοι· οὐ γάρ που ἀδυναμία γε.

{Ἰππίας} Οὐ δῆτα.

{Σωκράτης} Δύνανται δέ γε πάντες ποιεῖν οἱ ποιοῦντες ἢ ποιοῦσιν;

{Ἰππίας} Ναί.

{Σωκράτης} Κακὰ δέ γε πολὺ πλείω ποιοῦσιν ἢ ἀγαθὰ πάντες ἄνθρωποι, ἀρξάμενοι ἐκ παίδων, καὶ ἐξαμαρτάνουσιν ἄκοντες.

{Ἰππίας} Ἔστι ταῦτα.

{Σωκράτης} Τί οὖν; ταύτην τὴν δύναμιν καὶ ταῦτα τὰ χρήσιμα, ἃ ἄν ᾗ ἐπὶ τὸ κακόν τι ἐργάζεσθαι χρήσιμα, ἄρα φήσομεν ταῦτα εἶναι καλά, ἢ πολλοῦ δεῖ;

{Ἰππίας} Πολλοῦ, ἔμοιγε δοκεῖ, ὦ Σώκρατες.

{Σωκράτης} Οὐκ ἄρα, ὦ Ἰππία, τὸ δυνατόν τε καὶ τὸ χρήσιμον ἡμῖν, ὡς ἔοικεν, ἐστὶ τὸ καλόν.

{Ἰππίας} Ἐάν γε, ὦ Σώκρατες, ἀγαθὰ δύνηται καὶ ἐπὶ τοιαῦτα χρήσιμον ᾗ.

{Σωκράτης} Ἐκεῖνο μὲν τοίνυν οἴχεται, τὸ δυνατόν τε καὶ χρήσιμον ἀπλῶς εἶναι καλόν· ἀλλ' ἄρα τοῦτ' ἦν ἐκεῖνο, ὃ Ἰππία, ὃ ἐβούλετο ἡμῶν ἢ ψυχή εἰπεῖν, ὅτι τὸ χρήσιμόν τε καὶ τὸ δυνατόν ἐπὶ τὸ ἀγαθόν τι ποιῆσαι, τοῦτ' ἐστὶ τὸ καλόν;

{Ἰππίας} Ἔμοιγε δοκεῖ.

{Σωκράτης} Ἀλλὰ μὴν τοῦτό γε ὠφέλιμόν ἐστιν. ἢ οὐ;

{Ἰππίας} Πάνυ γε.

{Σωκράτης} Οὕτω δὴ καὶ τὰ καλὰ σώματα καὶ τὰ καλὰ νόμιμα καὶ ἡ σοφία καὶ ἃ νυνδὴ ἐλέγομεν πάντα καλὰ ἐστίν, ὅτι ὠφέλιμα.

{Ἰππίας} Δῆλον ὅτι.

{Σωκράτης} Τὸ ὠφέλιμον ἄρα ἔοικεν ἡμῖν εἶναι τὸ καλόν, ὃ Ἰππία.

{Ἰππίας} Πάντως δήπου, ὃ Σώκρατες.

{Σωκράτης} Ἀλλὰ μὴν τό γε ὠφέλιμον τὸ ποιοῦν ἀγαθόν ἐστιν.

{Ἰππίας} Ἔστι γάρ.

{Σωκράτης} Τὸ ποιοῦν δέ γ' ἐστὶν οὐκ ἄλλο τι ἢ τὸ αἴτιον· ἢ γάρ;

{Ἰππίας} Οὕτως.

[297]

{Σωκράτης} Τοῦ ἀγαθοῦ ἄρα αἴτιόν ἐστιν τὸ καλόν.

{Ἰππίας} Ἔστι γάρ.

{Σωκράτης} Ἀλλὰ μὴν τό γε αἴτιον, ὃ Ἰππία, καὶ οὐκ ἂν αἴτιον ἦ τὸ αἴτιον, ἄλλο ἐστίν· οὐ γάρ που τό γε αἴτιον αἰτίου αἴτιον ἂν εἶη. ὥδε δὲ σκόπει· οὐ τὸ αἴτιον ποιοῦν ἐφάνη;

{Ἰππίας} Πάνυ γε.

{Σωκράτης} Οὐκοῦν ὑπὸ τοῦ ποιοῦντος ποιεῖται οὐκ ἄλλο τι ἢ τὸ γινόμενον, ἀλλ' οὐ τὸ ποιοῦν;

{Ἰππίας} Ἔστι ταῦτα.

{Σωκράτης} Οὐκοῦν ἄλλο τι τὸ γινόμενον, ἄλλο δὲ τὸ ποιοῦν;

{Ἰππίας} Ναί.

{Σωκράτης} Οὐκ ἄρα τό γ' αἴτιον αἴτιον αἰτίου ἐστίν, ἀλλὰ τοῦ γινομένου ὑφ' ἑαυτοῦ.

{Ἰππίας} Πάνυ γε.

{Σωκράτης} Εἰ ἄρα τὸ καλόν ἐστὶν αἴτιον ἀγαθοῦ, γίγνοιτ' ἂν ὑπὸ τοῦ καλοῦ τὸ ἀγαθόν· καὶ διὰ ταῦτα, ὡς ἔοικε, σπουδάζομεν καὶ τὴν φρόνησιν καὶ τᾶλλα πάντα τὰ καλὰ, ὅτι τὸ ἔργον αὐτῶν καὶ τὸ ἔκγονον σπουδαστόν ἐστι, τὸ ἀγαθόν, καὶ κινδυνεύει ἐξ ὧν εὐρίσκομεν ἐν πατρός τινος ιδέα εἶναι τὸ καλόν τοῦ ἀγαθοῦ.

{Ἰππίας} Πάνυ μὲν οὖν· καλῶς γὰρ λέγεις, ὃ Σώκρατες.

{Σωκράτης} Οὐκοῦν καὶ τόδε καλῶς λέγω, ὅτι οὔτε ὁ πατήρ υἱός ἐστιν, οὔτε ὁ υἱός πατήρ;

{Ἰππίας} Καλῶς μέντοι.

{Σωκράτης} Οὐδέ γε τὸ αἴτιον γιγνόμενόν ἐστιν, οὐδέ τὸ γιγνόμενον αὐτὸ αἴτιον.

{Ἰππίας} Ἀληθῆ λέγεις.

{Σωκράτης} Μὰ Δία, ὦ ἄριστε, οὐδέ ἄρα τὸ καλὸν ἀγαθόν ἐστιν, οὐδέ τὸ ἀγαθὸν καλόν· ἢ δοκεῖ σοι οἷόν τε εἶναι ἐκ τῶν προειρημένων;

{Ἰππίας} Οὐ μὰ τὸν Δία, οὐ μοι φαίνεται.

{Σωκράτης} Ἀρέσκει οὖν ἡμῖν καὶ ἐθέλομεν ἂν λέγειν ὡς τὸ καλὸν οὐκ ἀγαθὸν οὐδέ τὸ ἀγαθὸν καλόν;

{Ἰππίας} Οὐ μὰ τὸν Δία, οὐ πάνυ μοι ἀρέσκει.

{Σωκράτης} Ναὶ μὰ τὸν Δία, ὦ Ἰππία· ἐμοὶ δέ γε πάντων ἤκιστα ἀρέσκει ὧν εἰρήκαμεν λόγων.

{Ἰππίας} Ὡς οὕτως.

{Σωκράτης} Κινδυνεύει ἄρα ἡμῖν, οὐχ ὥσπερ ἄρτι ἐφαίνετο κάλλιστος εἶναι τῶν λόγων τὸ ὠφέλιμον καὶ τὸ χρήσιμόν τε καὶ τὸ δυνατόν ἀγαθόν τι ποιεῖν καλὸν εἶναι, οὐχ οὕτως ἔχειν, ἀλλ', εἰ οἷόν τε ἐστίν, ἐκείνων εἶναι γελοιώτερος τῶν πρώτων, ἐν οἷς τήν τε παρθένον ὠόμεθα εἶναι τὸ καλὸν καὶ ἐν ἕκαστον τῶν ἔμπροσθεν λεχθέντων.

{Ἰππίας} Ὡς οὕτως.

{Σωκράτης} Καὶ ἐγὼ μὲν γε οὐκ ἔτι ἔχω, ὦ Ἰππία, ὅποι τράπωμαι, ἀλλ' ἀπορῶ· σὺ δὲ ἔχεις τι λέγειν;

{Ἰππίας} Οὐκ ἔν γε τῷ παρόντι, ἀλλ', ὥσπερ ἄρτι ἔλεγον, σκεψάμενος εὖ οἶδ' ὅτι εὐρήσω.

{Σωκράτης} Ἀλλ' ἐγὼ μοι δοκῶ ὑπὸ ἐπιθυμίας τοῦ εἰδέναι οὐχ οἷός τε σὲ εἶναι περιμένειν μέλλοντα· καὶ γὰρ οὖν δὴ τι καὶ οἶμαι ἄρτι ἠύπορηκέναί. ὅρα γάρ· εἰ ὁ ἂν χάρειν ἡμᾶς ποιῆ, μή τι πάσας τὰς ἡδονάς, ἀλλ' ὁ ἂν διὰ τῆς ἀκοῆς καὶ τῆς ὄψεως, τοῦτο φαῖμεν εἶναι καλόν, [298] πῶς τι ἄρ' ἂν ἀγωνιζοίμεθα; οἱ τέ γέ που καλοὶ ἄνθρωποι, ὦ Ἰππία, καὶ τὰ ποικίλματα πάντα καὶ τὰ ζωγραφήματα καὶ τὰ πλάσματα τέρπει ἡμᾶς ὀρώντας, ἃ ἂν καλὰ ᾦ· καὶ οἱ φθόγγοι οἱ καλοὶ καὶ ἡ μουσικὴ σύμπασα καὶ οἱ λόγοι καὶ αἱ μυθολογία ταῦτόν τοῦτο ἐργάζονται, ὥστ' εἰ ἀποκρινάμεθα τῷ θρασεῖ ἐκείνῳ ἀνθρώπῳ ὅτι Ὡ γενναῖε, τὸ καλὸν ἐστὶ τὸ δι' ἀκοῆς τε καὶ δι' ὄψεως ἡδύ, οὐκ ἂν οἶε αὐτὸν τοῦ θράσους ἐπίσχοιμεν;

{Ἰππίας} Ἐμοὶ γοῦν δοκεῖ νῦν γε, ὦ Σώκρατες, εὖ λέγεσθαι τὸ καλὸν ὃ ἐστίν.

{Σωκράτης} Τί δ'; ἄρα τὰ ἐπιτηδεύματα τὰ καλὰ καὶ τοὺς νόμους, ὦ Ἰππία, δι' ἀκοῆς ἢ δι' ὄψεως φήσομεν ἡδέα ὄντα καλὰ εἶναι, ἢ ἄλλο τι εἶδος ἔχειν;

{Ἰππίας} Ταῦτα δ' ἴσως, ὦ Σώκρατες, κἂν παραλάθοι τὸν ἄνθρωπον.

{Σωκράτης} Μὰ τὸν κύνα, ὦ Ἰππία, οὐχ ὄν γ' ἂν ἐγὼ μάλιστα αἰσχυνοίμην ληρῶν καὶ προσποιούμενός τι λέγειν μηδὲν λέγων.

{Ἰππίας} Τίνα τοῦτον;

{Σωκράτης} Τὸν Σωφρονίσκου, ὃς ἐμοὶ οὐδὲν ἂν μᾶλλον ταῦτα ἐπιτρέποι ἀνερευνητὰ ὄντα ῥαδίως λέγειν ἢ ὡς εἰδότα ἃ μὴ οἶδα.

{Ἰππίας} Ἀλλὰ μὴν ἔμοιγε καὶ αὐτῷ, ἐπειδὴ σὺ εἴπεις, δοκεῖ τι ἄλλο εἶναι τοῦτο τὸ περὶ τοὺς νόμους.

{Σωκράτης} Ἐχ' ἡσυχῆ, ὧ Ἰππία· κινδυνεύομεν γάρ τοι, ἐν τῇ αὐτῇ ἐμπεπτωκότες ἀπορία περὶ τοῦ καλοῦ ἐν ἧπερ νυνδὴ, οἶεσθαι ἐν ἄλλῃ τινὶ εὐπορία εἶναι.

{Ἰππίας} Πῶς τοῦτο λέγεις, ὧ Σώκρατες;

{Σωκράτης} Ἐγὼ σοι φράσω ὃ γ' ἐμοὶ καταφαίνεται, εἰ ἄρα τι λέγω. ταῦτα μὲν γὰρ τὰ περὶ τοὺς νόμους τε καὶ τὰ ἐπιτηδεύματα τάχ' ἂν φανείη οὐκ ἐκτὸς ὄντα τῆς αἰσθήσεως ἢ διὰ τῆς ἀκοῆς τε καὶ ὄψεως ἡμῖν οὔσα τυγχάνει· ἀλλ' ὑπομείνωμεν τοῦτον τὸν λόγον, τὸ διὰ τούτων ἡδὺ καλὸν εἶναι, μηδὲν τὸ τῶν νόμων εἰς μέσον παράγοντες. ἀλλ' εἰ ἡμᾶς ἔροιτο εἶτε οὗτος ὃν λέγω, εἶτε ἄλλος ὅστισοῦν· «Τί δὴ, ὧ Ἰππία τε καὶ Σώκρατες, ἀφωρίσατε τοῦ ἡδέος τὸ ταύτη ἡδὺ ἢ λέγετε καλὸν εἶναι, τὸ δὲ κατὰ τὰς ἄλλας αἰσθήσεις σίτων τε καὶ ποτῶν καὶ τῶν περὶ τὰ φροδίσια καὶ τᾶλλα πάντα τὰ τοιαῦτα οὐ φατε καλὰ εἶναι; ἢ οὐδὲ ἡδέα, οὐδὲ ἡδονὰς τὸ παράπαν ἐν τοῖς τοιούτοις φατὲ εἶναι, οὐδ' ἐν ἄλλῳ ἢ τῷ ἰδεῖν τε καὶ ἀκοῦσαι;» τί φήσομεν, ὧ Ἰππία;

{Ἰππίας} Πάντως δήπου φήσομεν, ὧ Σώκρατες, καὶ ἐν τοῖς ἄλλοις μεγάλας πάνυ ἡδονὰς εἶναι.

{Σωκράτης} «Τί οὖν,» φήσει, «ἡδονὰς οὔσας οὐδὲν ἤττον ἢ καὶ ἐκείνας ἀφαιρεῖσθε τοῦτο τὸ ὄνομα καὶ ἀποστερεῖτε τοῦ καλὰς εἶναι;» [299] Ὅτι, φήσομεν, καταγελῶν ἂν ἡμῶν οὐδεὶς ὅστις οὐ, εἰ φαῖμεν μὴ ἡδὺ εἶναι φαγεῖν, ἀλλὰ καλόν, καὶ ὄζειν ἡδὺ μὴ ἡδὺ ἀλλὰ καλόν· τὰ δὲ που περὶ τὰ ἀφροδίσια πάντες ἂν ἡμῖν μάχοιντο ὡς ἡδιστον ὄν, δεῖν δὲ αὐτό, ἐάν τις καὶ πράττη, οὕτω πράττειν ὥστε μηδένα ὄραν, ὡς αἰσχιστον ὄν ὀρᾶσθαι. ταῦτα ἡμῶν λεγόντων, ὧ Ἰππία, «Μανθάνω,» ἂν ἴσως φαίη, «καὶ ἐγὼ ὅτι πάλαι αἰσχύνεσθε ταύτας τὰς ἡδονὰς φάναι καλὰς εἶναι, ὅτι σὺ δοκεῖ τοῖς ἀνθρώποις· ἀλλ' ἐγὼ οὐ τοῦτο ἠρώτων, ὃ δοκεῖ τοῖς πολλοῖς καλὸν εἶναι, ἀλλ' ὅτι ἔστιν.» ἐροῦμεν δὴ οἶμαι ὅπερ ὑπεθέμεθα, ὅτι «Τοῦθ' ἡμεῖς γέ φαμεν τὸ μέρος τοῦ ἡδέος, τὸ ἐπὶ τῇ ὄψει τε καὶ ἀκοῇ γιγνόμενον, καλὸν εἶναι. ἀλλὰ ἔχεις ἔτι τι χρῆσθαι τῷ λόγῳ, ἢ τι καὶ ἄλλο ἐροῦμεν, ὧ Ἰππία;

{Ἰππίας} Ἀνάγκη πρὸς γε τὰ εἰρημένα, ὧ Σώκρατες, μὴ ἄλλ' ἄττα ἢ ταῦτα λέγειν.

{Σωκράτης} «Καλῶς δὴ λέγετε,» φήσει. «οὐκοῦν εἴπερ τὸ δι' ὄψεως καὶ ἀκοῆς ἡδὺ καλόν ἐστιν, ὃ μὴ τοῦτο τυγχάνει ὃν τῶν ἡδέων, δηλὸν ὅτι οὐκ ἂν καλὸν εἶη;» ὁμολογήσομεν;

{Ἰππίας} Ναί.

{Σωκράτης} «Ἡ οὖν τὸ δι' ὄψεως ἡδύ,» φήσει, «δι' ὄψεως καὶ ἀκοῆς ἐστιν ἡδύ, ἢ τὸ δι' ἀκοῆς ἡδὺ δι' ἀκοῆς καὶ δι' ὄψεως ἐστιν ἡδύ;» Οὐδαμῶς, φήσομεν, τὸ διὰ τοῦ ἐτέρου ὃν τοῦτο δι' ἀμφοτέρων εἶη ἂν – τοῦτο γὰρ δοκεῖ ἡμῖν λέγειν – ἀλλ' ἡμεῖς ἐλέγομεν ὅτι καὶ ἐκάτερον τούτων αὐτὸ καθ' αὐτὸ τῶν ἡδέων καλὸν εἶη, καὶ ἀμφοτέρα. οὐχ οὕτως ἀποκρινόμεθα;

{Ἰππίας} Πάνυ μὲν οὖν.

{Σωκράτης} «Ἄρ' οὖν,» φήσει, «ἡδὺ ἡδέος ὅτιοῦν ὅπουοῦν διαφέρει τούτῳ, τῷ ἡδὺ εἶναι; μὴ γὰρ εἰ μείζων τις ἡδονὴ ἢ ἐλάττων ἢ μᾶλλον ἢ ἤττον ἐστιν, ἀλλ' εἴ τις αὐτῷ τούτῳ διαφέρει, τῷ ἢ μὲν ἡδονὴ εἶναι, ἢ δὲ μὴ ἡδονὴ, τῶν ἡδονῶν;» Οὐχ ἡμῖν γε δοκεῖ· οὐ γάρ;

{Ἰππίας} Οὐ γὰρ οὖν δοκεῖ.

{Σωκράτης} «Οὐκοῦν,» φήσκει, «δι' ἄλλο τι ἢ ὅτι ἡδοναί εἰσι προεῖλεσθε ταύτας τὰς ἡδονὰς ἐκ τῶν ἄλλων ἡδονῶν, τοιοῦτόν τι ὀρῶντες ἐπ' ἀμφοῖν, ὅτι ἔχουσί τι διάφορον τῶν ἄλλων, εἰς ὃ ἀποβλέποντες καλὰς φατε αὐτὰς εἶναι; οὐ γὰρ που διὰ τοῦτο καλὴ ἐστὶν ἡδονὴ ἢ διὰ τῆς ὄψεως, ὅτι δι' ὄψεως ἐστὶν· εἰ γὰρ τοῦτο αὐτῇ ἦν τὸ αἴτιον καλῆ εἶναι, οὐκ ἂν ποτε ἦν ἢ ἐτέρα, ἢ διὰ τῆς ἀκοῆς, καλῆ· οὐκ οὐκ ἔστι γε δι' ὄψεως ἡδονή.» Ἀληθῆ λέγεις, φήσομεν;

{Ἰππίας} Φήσομεν γάρ.

[300]

{Σωκράτης} «Οὐδέ γ' αὖ ἢ δι' ἀκοῆς ἡδονή, ὅτι δι' ἀκοῆς ἐστὶ, διὰ ταῦτα τυγχάνει καλῆ· οὐ γὰρ ἂν ποτε αὖ ἢ διὰ τῆς ὄψεως καλὴ ἦν· οὐκ οὐκ ἔστι γε δι' ἀκοῆς ἡδονή.» ἀληθῆ φήσομεν, ὦ Ἰππία, λέγειν τὸν ἄνδρα ταῦτα λέγοντα;

{Ἰππίας} Ἀληθῆ.

{Σωκράτης} «Ἀλλὰ μέντοι ἀμφοτέραί γ' εἰσὶ καλαί, ὡς φατέ.» φαμέν γάρ;

{Ἰππίας} Φαμέν.

{Σωκράτης} «Ἐχουσιν ἄρα τι τὸ αὐτὸ ὃ ποιεῖ αὐτὰς καλὰς εἶναι, τὸ κοινὸν τοῦτο, ὃ καὶ ἀμφοτέραις αὐταῖς ἔπεστι κοινῇ καὶ ἑκατέρᾳ ἰδίᾳ· οὐ γὰρ ἂν που ἄλλως ἀμφοτέραί γε καλαί ἦσαν καὶ ἑκατέρα.» ἀποκρίνου ἐμοὶ ὡς ἐκείνῳ.

{Ἰππίας} Ἀποκρίνομαι, καὶ ἐμοὶ δοκεῖ ἔχειν ὡς λέγεις.

{Σωκράτης} Εἰ ἄρα τι αὐταὶ αἰ ἡδοναὶ ἀμφοτέραι πεπόνθασιν, ἑκατέρα δὲ μή, οὐκ ἂν τούτῳ γε τῷ παθήματι εἶεν καλαί.

{Ἰππίας} Καὶ πῶς ἂν εἴη τοῦτο, ὦ Σώκρατες, μηδετέρας πεπονθυίας τι τῶν ὄντων ὅτιοῦν, ἔπειτα τοῦτο τὸ πάθος, ὃ μηδετέρα πέπονθεν, ἀμφοτέρας πεπονθένα;

{Σωκράτης} Οὐ δοκεῖ σοι;

{Ἰππίας} Πολλὴ γὰρ ἂν μ' ἔχοι ἀπειρία καὶ τῆς τούτων φύσεως καὶ τῆς τῶν παρόντων λέξεως λόγων.

{Σωκράτης} Ἡδέως γε, ὦ Ἰππία. ἀλλὰ γὰρ ἐγὼ ἴσως κινδυνεύω δοκεῖν μὲν τι ὀρᾶν οὕτως ἔχον ὡς σὺ φῆς ἀδύνατον εἶναι, ὀρῶ δ' οὐδέν.

{Ἰππίας} Οὐ κινδυνεύεις, ὦ Σώκρατες, ἀλλὰ πάνυ ἐτοιμῶς παρορᾷς.

{Σωκράτης} Καὶ μὴν πολλὰ γέ μοι προφαίνεται τοιαῦτα πρὸ τῆς ψυχῆς, ἀλλὰ ἀπιστῶ αὐτοῖς, ὅτι σοὶ μὲν οὐ φαντάζεται, ἀνδρὶ πλεῖστον ἀργύριον εἰργασμένῳ τῶν νῦν ἐπὶ σοφίᾳ, ἐμοὶ δέ, ὃς οὐδὲν πώποτε ἠργασάμην. καὶ ἐνθυμοῦμαι, ὦ ἑταῖρε, μὴ παίξις πρὸς με καὶ ἐκὼν ἐξαπατᾷς· οὕτως μοι σφόδρα καὶ πολλὰ φαίνεται.

{Ἰππίας} Οὐδεὶς σοῦ, ὦ Σώκρατες, κάλλιον εἴσεται εἴτε παίζω εἴτε μή, ἐὰν ἐπιχειρήσης λέγειν τὰ προφανόμενά σοι ταῦτα· φανήσῃ γὰρ οὐδὲν λέγων. οὐ γὰρ μήποτε εὐρησῇ, ὃ μήτ' ἐγὼ πέπονθα μήτε σύ, τοῦτ' ἀμφοτέρους ἡμᾶς πεπονθότας.

{Σωκράτης} Πῶς λέγεις, ὦ Ἰππία; ἴσως μὲν τί λέγεις, ἐγὼ δ' οὐ μανθάνω· ἀλλὰ μου σαφέστερον ἄκουσον ὃ βούλομαι λέγειν. ἐμοὶ γὰρ φαίνεται, ὃ μήτ' ἐγὼ πέπονθα εἶναι μήτ' εἰμὶ μηδ' αὖ σὺ εἶ, τοῦτο ἀμφοτέρους πεπονθέναι ἡμᾶς οἷόν τ' εἶναι· ἕτερα δ' αὖ, ἃ ἀμφοτέροι πεπόνθαμεν εἶναι, ταῦτα οὐδέτερον εἶναι ἡμῶν.

{Ἰππίας} Τέρατα αὖ ἀποκρινομένῳ ἔοικας, ὦ Σώκρατες, ἔτι μείζω ἢ ὀλίγον πρότερον ἀπεκρίνω. σκόπει γάρ· πότερον εἰ ἀμφοτέροι δίκαιοί ἐσμεν, οὐ καὶ ἐκάτερος ἡμῶν εἶη ἄν, ἢ εἰ ἄδικος ἐκάτερος, οὐ καὶ ἀμφοτέροι, ἢ εἰ ὑγιαίνοντες, [301] οὐ καὶ ἐκάτερος; ἢ εἰ κεκμηκῶς τι ἢ τετρωμένος ἢ πεπληγμένος ἢ ἄλλ' ὅτιοῦν πεπονθῶς ἐκάτερος ἡμῶν εἶη, οὐ καὶ ἀμφοτέροι αὖ ἂν τοῦτο πεπόνθοιμεν; ἔτι τοίνυν εἰ χρυσοῖ ἢ ἀργυροῖ ἢ ἐλεφάντινοι, εἰ δὲ βούλει, γενναῖοι ἢ σοφοὶ ἢ τίμιοι ἢ γέροντές γε ἢ νέοι ἢ ἄλλο ὅτι βούλει τῶν ἐν ἀνθρώποις ἀμφοτέροι τύχοιμεν ὄντες, ἄρ' οὐ μεγάλη ἀνάγκη καὶ ἐκάτερον ἡμῶν τοῦτο εἶναι;

{Σωκράτης} Πάντως γε δήπου.

{Ἰππίας} Ἀλλὰ γὰρ δὴ σὺ, ὦ Σώκρατες, τὰ μὲν ὅλα τῶν πραγμάτων οὐ σκοπεῖς, οὐδ' ἐκεῖνοι οἷς σὺ εἴωθας διαλέγεσθαι, κρούετε δὲ ἀπολαμβάνοντες τὸ καλὸν καὶ ἕκαστον τῶν ὄντων ἐν τοῖς λόγοις κατατέμνοντες, διὰ ταῦτα οὕτω μεγάλα ὑμᾶς λανθάνει καὶ διανεκῆ σώματα τῆς οὐσίας πεφυκῶτα. καὶ νῦν τοσοῦτόν σε λέληθεν, ὥστε οἶε εἶναι τι ἢ πάθος ἢ οὐσίαν, ἢ περὶ μὲν ἀμφοτέρα ταῦτα ἔστιν ἅμα, περὶ δὲ ἐκάτερον οὐ, ἢ αὖ περὶ μὲν ἐκάτερον, περὶ δὲ ἀμφοτέρα οὐ· οὕτως ἀλογίστως καὶ ἀσκέπτως καὶ εὐήθως καὶ ἀδιανοήτως διάκεισθε.

{Σωκράτης} Τοιαῦτα, ὦ Ἰππία, τὰ ἡμέτερά ἐστιν, οὐχ οἷα βούλεται τις, φασὶν ἄνθρωποι ἐκάστοτε παροιμαζόμενοι, ἀλλ' οἷα δύναται· ἀλλὰ σὺ ἡμᾶς ὀνίνης ἀεὶ νουθετῶν. ἐπεὶ καὶ νῦν, πρὶν ὑπὸ σοῦ ταῦτα νουθετηθῆναι, ὡς εὐήθως διεκείμεθα, ἔτι σοὶ μᾶλλον ἐγὼ ἐπιδείξω εἰπὼν ἃ διενοοῦμεθα περὶ αὐτῶν, ἢ μὴ εἶπω;

{Ἰππίας} Εἰδοῖτι μὲν ἐρεῖς, ὦ Σώκρατες· οἶδα γὰρ ἐκάστους τῶν περὶ τοὺς λόγους ὡς διάκεινται. ὅμως δ' εἴ τι σοὶ ἥδιον, λέγε.

{Σωκράτης} Ἀλλὰ μὴν ἥδιον γε. ἡμεῖς γάρ, ὦ βέλτιστε, οὕτως ἀβέλτεροι ἤμεν, πρὶν σε ταῦτ' εἰπεῖν, ὥστε δόξαν εἶχομεν περὶ ἐμοῦ τε καὶ σοῦ ὡς ἐκάτερος ἡμῶν εἶς ἐστι, τοῦτο δὲ ὃ ἐκάτερος ἡμῶν εἶη οὐκ ἄρα εἶμεν ἀμφοτέροι – οὐ γὰρ εἶς ἐσμεν, ἀλλὰ δύο – οὕτως εὐηθικῶς εἶχομεν· νῦν δὲ παρὰ σοῦ ἤδη ἀνεδιδάχθημεν ὅτι εἰ μὲν δύο ἀμφοτέροί ἐσμεν, δύο καὶ ἐκάτερον ἡμῶν ἀνάγκη εἶναι, εἰ δὲ εἶς ἐκάτερος, ἓνα καὶ ἀμφοτέρους ἀνάγκη· οὐ γὰρ οἷόν τε διανεκεῖ λόγῳ τῆς οὐσίας κατὰ Ἰππίαν ἄλλως ἔχειν, ἀλλ' ὃ ἂν ἀμφοτέρα ἦ, τοῦτο καὶ ἐκάτερον, καὶ ὃ ἐκάτερον, ἀμφοτέρα εἶναι. πεπεισμένος δὴ νῦν ἐγὼ ὑπὸ σοῦ ἐνθάδε κάθημαι. πρότερον μέντοι, ὦ Ἰππία, ὑπόμνησόν με· πότερον εἶς ἐσμεν ἐγὼ τε καὶ σὺ, ἢ σὺ τε δύο εἶ καγὼ δύο;

{Ἰππίας} Τί λέγεις, ὦ Σώκρατες;

{Σωκράτης} Ταῦτα ἅπερ λέγω· φοβοῦμαι γὰρ σε σαφῶς λέγειν, [302] ὅτι μοι χαλεπαίνεις, ἐπειδὴν τί δόξης σαυτῷ λέγειν. ὅμως δ' ἔτι μοι εἰπέ· οὐχ εἶς ἡμῶν ἐκάτερός ἐστι καὶ πέπονθε τοῦτο, εἶς εἶναι;

{Ἰππίας} Πάνυ γε.

{Σωκράτης} Οὐκοῦν εἴπερ εἶς, καὶ περιττὸς ἂν εἶη ἐκάτερος ἡμῶν· ἢ οὐ τὸ ἐν περιττὸν ἠγῆ;

{Ἰππίας} Ἔγωγε.

{Σωκράτης} Ἦ καὶ ἀμφοτέροι οὖν περιττοὶ ἐσμεν δύο ὄντες;

{Ἰππίας} Οὐκ ἂν εἶη, ὦ Σώκρατες.

{Σωκράτης} Ἄλλ' ἄρτιοὶ γε ἀμφοτέροι· ἦ γάρ;

{Ἰππίας} Πάνυ γε.

{Σωκράτης} Μῶν οὖν, ὅτι ἀμφοτέροι ἄρτιοι, τούτου ἕνεκα καὶ ἐκάτερος ἄρτιος ἡμῶν ἐστίν;

{Ἰππίας} Οὐ δῆτα.

{Σωκράτης} Οὐκ ἄρα πᾶσα ἀνάγκη, ὡς νυνδὴ ἔλεγες, ἃ ἂν ἀμφοτέροι καὶ ἐκάτερον, καὶ ἃ ἂν ἐκάτερος καὶ ἀμφοτέρους εἶναι.

{Ἰππίας} Οὐ τά γε τοιαῦτα, ἀλλ' οἷα ἐγὼ πρότερον ἔλεγον.

{Σωκράτης} Ἐξαρκεῖ, ὦ Ἰππία· ἀγαπητὰ γὰρ καὶ ταῦτα, ἐπειδὴ τὰ μὲν οὕτω φαίνεται, τὰ δ' οὐχ οὕτως ἔχοντα. καὶ γὰρ ἐγὼ ἔλεγον, εἰ μέμνησαι ὅθεν οὗτος ὁ λόγος ἐλέχθη, ὅτι ἡ διὰ τῆς ὄψεως καὶ ἀκοῆς ἡδονὴ οὐ τούτω εἶεν καλαί, ὅτι τυγχάνοιεν ἐκατέρα μὲν αὐτῶν εἶναι πεπονθυῖα, ἀμφοτέραι δὲ μή, ἢ ἀμφοτέραι μὲν, ἐκατέρα δὲ μή, ἀλλ' ἐκείνω ὧ ἀμφοτέραι τε καὶ ἐκατέρα, διότι συνεχώρεις ἀμφοτέρας τε αὐτὰς εἶναι καλὰς καὶ ἐκατέραν. τούτου δὲ ἕνεκα τῆ οὐσίας τῆ ἐπ' ἀμφοτέρα ἐπομένῃ ὧμην, εἶπερ ἀμφοτέρά ἐστι καλὰ, ταύτη δεῖν αὐτὰ καλὰ εἶναι, τῆ δὲ κατὰ τὰ ἕτερα ἀπολειπομένη μή· καὶ ἔτι νῦν οἶομαι. ἀλλὰ μοι λέγε, ὡσπερ ἐξ ἀρχῆς· ἡ δι' ὄψεως ἡδονὴ καὶ ἡ δι' ἀκοῆς, εἶπερ ἀμφοτέραί τ' εἰσὶ καλαὶ καὶ ἐκατέρα, ἄρα καὶ ὁ ποιεῖ αὐτὰς καλὰς οὐχὶ καὶ ἀμφοτέραις γε αὐταῖς ἔπεται καὶ ἐκατέρα;

{Ἰππίας} Πάνυ γε.

{Σωκράτης} Ἄρ' οὖν ὅτι ἡδονὴ ἐκατέρα τ' ἐστὶ καὶ ἀμφοτέραι, διὰ τοῦτο ἂν εἶεν καλαί; ἢ διὰ τοῦτο μὲν καὶ αἱ ἄλλαι πᾶσαι ἂν οὐδὲν τούτων ἦττον εἶεν καλαί; οὐδὲν γὰρ ἦττον ἡδοναὶ ἐφάνησαν οὔσαι, εἰ μέμνησαι.

{Ἰππίας} Μέμνημαι.

{Σωκράτης} Ἄλλ' ὅτι γε δι' ὄψεως καὶ ἀκοῆς αὐταὶ εἰσι, διὰ τοῦτο ἐλέγετο καλὰς αὐτὰς εἶναι.

{Ἰππίας} Καὶ ἐρρήθη οὕτως.

{Σωκράτης} Σκόπει δὲ εἰ ἀληθῆ λέγω. ἐλέγετο γάρ, ὡς ἐγὼ μνήμης ἔχω, τοῦτ' εἶναι καλὸν τὸ ἡδύ, οὐ πᾶν, ἀλλ' ὃ ἂν δι' ὄψεως καὶ ἀκοῆς ᾖ.

{Ἰππίας} Ἀληθῆ.

{Σωκράτης} Οὐκοῦν τοῦτό γε τὸ πάθος ἀμφοτέραις μὲν ἔπεται, ἐκατέρα δ' οὐ; οὐ γάρ που ἐκατέρον γε αὐτῶν, ὅπερ ἐν τοῖς πρόσθεν ἐλέγετο, δι' ἀμφοτέρων ἐστίν, ἀλλ' ἀμφοτέρα μὲν δι' ἀμφοῖν, ἐκάτερον δ' οὐ· ἔστι ταῦτα;

{Ἰππίας} Ἔστιν.

{Σωκράτης} Οὐκ ἄρα τούτῳ γε ἐκάτερον αὐτῶν ἐστὶ καλόν, ὃ μὴ ἔπεται ἐκατέρῳ (τὸ γὰρ ἀμφοτέρῳ ἐκατέρῳ οὐχ ἔπεται) ὥστε ἀμφοτέρα μὲν αὐτὰ φάναι καλὰ κατὰ τὴν ὑπόθεσιν ἔξεστιν, [303] ἐκάτερον δὲ οὐκ ἔξεστιν· ἢ πῶς λέγομεν; οὐκ ἀνάγκη;

{Ἰππίας} Φαίνεται.

{Σωκράτης} Φῶμεν οὖν ἀμφοτέρα μὲν καλὰ εἶναι, ἐκάτερον δὲ μὴ φῶμεν;

{Ἰππίας} Τί γὰρ κωλύει;

{Σωκράτης} Τόδε ἔμοιγε δοκεῖ, ὃ φίλε, κωλύειν, ὅτι ἦν που ἡμῖν τὰ μὲν οὕτως ἐπιγινόμενα ἐκάστοις, εἴπερ ἀμφοτέροις ἐπιγίνοιτο, καὶ ἐκατέρῳ, καὶ εἴπερ ἐκατέρῳ, καὶ ἀμφοτέροις, ἅπαντα ὅσα σὺ διῆλθες· ἦ γάρ;

{Ἰππίας} Naί.

{Σωκράτης} Ἄ δέ γε αὖ ἐγὼ διῆλθον, οὐ· ὦν δὴ ἦν καὶ αὐτὸ τὸ ἐκάτερον καὶ τὸ ἀμφοτέρῳ. ἔστιν οὕτως;

{Ἰππίας} Ἔστιν.

{Σωκράτης} Ποτέρων οὖν, ὃ Ἰππία, δοκεῖ σοι τὸ καλὸν εἶναι; πότερον ὦν σὺ ἔλεγες· εἴπερ ἐγὼ ἰσχυρὸς καὶ σύ, καὶ ἀμφοτέροι, καὶ εἴπερ ἐγὼ δίκαιος καὶ σύ, καὶ ἀμφοτέροι, καὶ εἴπερ ἀμφοτέροι, καὶ ἐκάτερος· οὕτω δὴ καὶ εἴπερ ἐγὼ καλὸς καὶ σύ, καὶ ἀμφοτέροι, καὶ εἴπερ ἀμφοτέροι, καὶ ἐκάτερος; ἢ οὐδὲν κωλύει, ὡσπερ ἀρτίων ὄντων τινῶν ἀμφοτέρων τάχα μὲν ἐκάτερα περιττὰ εἶναι, τάχα δ' ἄρτια, καὶ αὖ ἀρρήτων ἐκατέρων ὄντων τάχα μὲν ῥητὰ τὰ συναμφοτέρα εἶναι, τάχα δ' ἄρρητα, καὶ ἄλλα μυρία τοιαῦτα, ἃ δὴ καὶ ἐγὼ ἔφην ἐμοὶ προφαίνεσθαι; ποτέρων δὴ τιθεῖς τὸ καλόν; ἢ ὡσπερ ἐμοὶ περὶ αὐτοῦ καταφαίνεται, καὶ σοί; πολλὴ γὰρ ἀλογία ἔμοιγε δοκεῖ εἶναι ἀμφοτέρους μὲν ἡμᾶς εἶναι καλοὺς, ἐκάτερον δὲ μή, ἢ ἐκάτερον μὲν, ἀμφοτέρους δὲ μή, ἢ ἄλλο ὅτιοῦν τῶν τοιούτων. οὕτως αἰρή, ὡσπερ ἐγὼ, ἢ κείνως;

{Ἰππίας} Οὕτως ἔγωγε, ὃ Σώκρατες.

{Σωκράτης} Εὖ γε σὺ ποιῶν, ὃ Ἰππία, ἵνα καὶ ἀπαλλαγῶμεν πλείονος ζητήσεως· εἰ γὰρ τούτων γ' ἐστὶ τὸ καλόν, οὐκ ἂν ἔτι εἴη τὸ δι' ὄψεως καὶ ἀκοῆς ἡδὺ καλόν. ἀμφοτέρα μὲν γὰρ ποιεῖ καλὰ τὸ δι' ὄψεως καὶ ἀκοῆς, ἐκάτερον δ' οὐ· τοῦτο δ' ἦν ἀδύνατον, ὡς ἐγὼ τε καὶ σὺ δὴ ὁμολογοῦμεν, ὃ Ἰππία.

{Ἰππίας} Ὁμολογοῦμεν γάρ.

{Σωκράτης} Ἀδύνατον ἄρα τὸ δι' ὄψεως καὶ ἀκοῆς ἡδὺ καλὸν εἶναι, ἐπειδὴ γε καλὸν γινόμενον τῶν ἀδυνάτων τι παρέχεται.

{Ἰππίας} Ἔστι ταῦτα.

{Σωκράτης} «Λέγετε δὴ πάλιν,» φήσει, «ἐξ ἀρχῆς, ἐπειδὴ τούτου διημάρτετε· τί φατε εἶναι τοῦτο τὸ καλὸν τὸ ἐπ' ἀμφοτέραις ταῖς ἡδοναῖς, δι' ὅτι ταύτας πρὸ τῶν ἄλλων τιμήσαντες καλὰς ὠνομάσατε;» ἀνάγκη δὴ μοι δοκεῖ εἶναι, ὃ Ἰππία, λέγειν ὅτι ἀσινέσταται αὐτὰ τῶν ἡδονῶν εἰσι καὶ βέλτισται, καὶ ἀμφοτέραι καὶ ἐκατέρῃ· ἢ σὺ τι ἔχεις λέγειν ἄλλο ὃ διαφέρουσι τῶν ἄλλων;

{Ἰππίας} Οὐδαμῶς· τῷ ὄντι γὰρ βέλτισταί εἰσιν.

{Σωκράτης} «Τοῦτ' ἄρα,» φήσει, «λέγετε δὴ τὸ καλὸν εἶναι, ἡδονὴν ὠφέλιμον;» Ἐοίκαμεν, φήσω ἔγωγε· σὺ δέ;

{Ἰππίας} Καὶ ἐγώ.

{Σωκράτης} «Οὐκοῦν ὠφέλιμον,» φήσει, «τὸ ποιοῦν τὰγαθόν, τὸ δὲ ποιοῦν καὶ τὸ ποιούμενον ἕτερον νυνδὴ ἐφάνη, καὶ εἰς τὸν πρότερον λόγον ἤκει ὑμῖν ὁ λόγος; οὔτε γὰρ τὸ ἀγαθὸν ἂν [304] εἶη καλὸν οὔτε τὸ καλὸν ἀγαθόν, εἴπερ ἄλλο αὐτῶν ἐκάτερόν ἐστι.» Παντός γε μᾶλλον, φήσομεν, ὦ Ἰππία, ἂν σωφρονῶμεν· οὐ γάρ που θέμις τῷ ὀρθῶς λέγοντι μὴ συγχωρεῖν.

{Ἰππίας} Ἀλλὰ δὴ γ', ὦ Σώκρατες, τί οἶει ταῦτα εἶναι συνάπαντα; κνήσματα τοί ἐστι καὶ περιτμήματα τῶν λόγων, ὅπερ ἄρτι ἔλεγον, κατὰ βραχὺ διηρημένα· ἀλλ' ἐκεῖνο καὶ καλὸν καὶ πολλοῦ ἄξιον, οἷόν τ' εἶναι εὖ καὶ καλῶς λόγον καταστησάμενον ἐν δικαστηρίῳ ἢ ἐν βουλευτηρίῳ ἢ ἐπὶ ἄλλῃ τινὶ ἀρχῇ, πρὸς ἣν ἂν ὁ λόγος ᾗ, πείσαντα οἴχεσθαι φέροντα οὐ τὰ σμικρότατα ἀλλὰ τὰ μέγιστα τῶν ἄθλων, σωτηρίαν αὐτοῦ τε καὶ τῶν αὐτοῦ χρημάτων καὶ φίλων. τούτων οὖν χρὴ ἀντέχεσθαι, χαίρειν ἐάσαντα τὰς σμικρολογίας ταύτας, ἵνα μὴ δοκῇ λίαν ἀνόητος εἶναι λήρους καὶ φλυαρίας ὥσπερ νῦν μεταχειριζόμενος.

{Σωκράτης} ὦ Ἰππία φίλε, σὺ μὲν μακάριος εἶ, ὅτι τε οἴσθα ἃ χρὴ ἐπιτηδεύειν ἄνθρωπον, καὶ ἐπιτετήδευκας ἱκανῶς, ὡς φῆς· ἐμὲ δὲ δαιμονία τις τύχη, ὡς ἔοικε, κατέχει, ὅστις πλανῶμαι μὲν καὶ ἀπορῶ ἀεὶ, ἐπιδεικνύς δὲ τὴν ἐμαυτοῦ ἀπορίαν ὑμῖν τοῖς σοφοῖς λόγῳ αὐτὸ ὑπὸ ὑμῶν προπηλακίζομαι, ἐπειδὴν ἐπιδείξω. λέγετε γάρ με, ἅπερ καὶ σὺ νῦν λέγεις, ὡς ἡλίθιά τε καὶ σμικρὰ καὶ οὐδενὸς ἄξια πραγματεύομαι· ἐπειδὴν δὲ αὐτὸ ἀναπεισθεὶς ὑπὸ ὑμῶν λέγω ἅπερ ὑμεῖς, ὡς πολὺ κράτιστόν ἐστιν οἷόν τ' εἶναι λόγον εὖ καὶ καλῶς καταστησάμενον περαίνειν ἐν δικαστηρίῳ ἢ ἐν ἄλλῳ τινὶ συλλόγῳ, ὑπὸ τε ἄλλων τινῶν τῶν ἐνθάδε καὶ ὑπὸ τούτου τοῦ ἀνθρώπου τοῦ ἀεὶ με ἐλέγχοντος πάντα κακὰ ἀκούω. καὶ γάρ μοι τυγχάνει ἐγγύτατα γένους ὧν καὶ ἐν τῷ αὐτῷ οἴκῳ· ἐπειδὴν οὖν εἰσέλθω οἴκαδε εἰς ἐμαυτοῦ καὶ μου ἀκούση ταῦτα λέγοντος, ἐρωτᾷ εἰ οὐκ αἰσχύνομαι τολμῶν περὶ καλῶν ἐπιτηδευμάτων διαλέγεσθαι, οὕτω φανερώς ἐξελεγχόμενος περὶ τοῦ καλοῦ ὅτι οὐδ' αὐτὸ τοῦτο ὅτι ποτέ ἐστιν οἶδα. «Καίτοι πῶς σὺ εἶση,» φησὶν, «ἢ λόγον ὅστις καλῶς κατεστήσατο ἢ μή, ἢ ἄλλην πράξιν ἠντινοῦν, τὸ καλὸν ἀγνοῶν; καὶ ὅποτε οὕτω διάκεισαι, οἶει σοὶ κρεῖττον εἶναι ζῆν μᾶλλον ἢ τεθνάναι;» συμβέβηκε δὴ μοι, ὅπερ λέγω, κακῶς μὲν ὑπὸ ὑμῶν ἀκούειν καὶ ὀνειδίζεσθαι, κακῶς δὲ ὑπ' ἐκείνου. ἀλλὰ γὰρ ἴσως ἀναγκαῖον ὑπομένειν ταῦτα πάντα· οὐδὲν γὰρ ἄτοπον εἰ ὠφελοίμην. ἐγὼ οὖν μοι δοκῶ, ὦ Ἰππία, ὠφελῆσθαι ἀπὸ τῆς ἀμφοτέρων ὑμῶν ὁμιλίας· τὴν γὰρ παροιμίαν ὅτι ποτέ λέγει, τὸ «Χαλεπὰ τὰ καλά,» δοκῶ μοι εἰδέναι.